

GATEØVISA 40 år!

Nr. 190 (1/11)

Fritenk tank

Kr. 30,-

**Kunstner,
eller kriminell?**

**Hamsun
Ambjørnsen
Kaufman**

**Røyk & Reis:
Spania**

**Kaptein
Atomkraft**

**Prostitusjon
i Thailand**



40-år uten sjef!

Fred, frihet og alt gratis

Gateavisa er et unikt fenomen. Siden 1970 har avisa vært talerør for motkultur og alternativer til konvensjonelle "sannheter", ofte med satire og parodier som virkemidler, og dekket kulturelle og politiske strømninger lenge før de oppnådde oppmerksomhet i mainstream media.

Men ennå mer interessant er måten avisa har blitt til på, og miljøet rundt den her i Hjelmsgate i Oslo. Med røtter i 60-tallets politiske oppvåkning og hippiekultur har man hele tiden strebet etter flatest mulig struktur, konsensusavgjørelser heller enn avstemninger og at innsatsen er ulønnet og idealistisk. Dette har vi lyktes veldig bra med, og det skyldes ikke minst at redaksjonen alltid har vært en såpass liten gruppe at alle kunne kjenne hverandre personlig. Det sosiale fellesskapet har vært helt sentralt, og tidligere forsøk på å kuppe avisen utenfra av ml-ere og andre har derfor mislyktes. Det finnes rett og slett ingen maktstruktur man kan overta! På tross av at det ikke er lovlig, har Gateavisa kommet ut i 40 år uten noen ansvarlig redaktør – vi er et arbeidskollektiv og står for det sammen. Og fra lenge før begrepene *open source* og *freeware* oppsto har Gateavisa frasagt seg copyright på sin produksjon, utfra tanken om at eiendom er tyveri, og eiendom til ideer er ennå mer absurd.

Hundrevis av mennesker har bidratt redaksjonelt og sosialt gjennom åra, men miljøet har holdt seg omtrent det samme. En selv-regenererende organisme der ingen enkeltpersoner er uunnværlige.

Dette er årsakene til at Gateavisa har overlevd så lenge. Det som ved første øyekast kan virke vimsete og uorganisert er egentlig et seigt og solid miljø, et levende eksempel på at anarkistiske idealer skaper mer trivsel og stabilitet enn hierarkiske systemer med sjefer og underordnede. Fraværet av kommersielle interesser har dessuten stilt Gateavisa fri til å gjøre og si ting som tradisjonelle aviser ikke tør av frykt for sine annonse-inntekter, og gjort at man har tatt perioder med konkurser med knusende ro og bare kjørt skuta videre likevel. Og det fortsetter vi med!

Sosialt produkt

For omverdenen er det papiravisa og nettstedet vårt som er de synlige produktene, men vi lager noe mer enn det. Noe som ikke er konkret, men som likevel utgjør selve forutsetningen for at Gateavisa skal kunne komme ut, og umiddelbart er ennå viktigere for dem som er med: det tette sosiale miljøet og fellesskapet. Gateavisa har alltid tiltrukket seg tenkende og grublende mennesker, folk som ønsker noe mer enn det bevisstløse og overflatiske samværet som dominerer vårt kommersielle samfunn. I en offentlighet som er opptatt av realityshows, fotballkjendisser eller designet på mobiltelefoner

utgjør Gateavisa et flyktningemottak fra normaliteten, hvor det er sosialt akseptert å diskutere mer grunnleggende politiske og filosofiske problemstillinger, perifere kunst- og kulturinteresser, alternativ seksualitet, osv osv.

Hjelms, kjære Hjelms

I miljøet på Hjelmsgate er det svært høyt under taket. Her er det absolutt ikke noe krav at man følger konvensjonelle regler for væremåte eller utseende. De fleste som kommer til huset er skadeskutt av oppvekst eller storsamfunnet i varierende grad, og vi

dvs at man velger representanter som skal styre *istedenfor* oss. På Gateavisa finnes ingen slik struktur. Det er ingen sjefer som forteller deg hva du skal gjøre eller ikke gjøre. Medbestemmelse betyr noe annet og mer enn å avlegge en stemme i ny og ne, her må man faktisk få ræva i gir og engasjere seg direkte. Til gjengjeld får man stor frihet til å gjøre som man vil og få sine synspunkter på trykk. Den eneste begrensningen er om man får med seg resten av redaksjonskollektivet på ideene sine, for redaksjonsmøtet er Gateavisas kjerne og høyeste organ. Vi har blitt kalt "et sosialt fellesskap som

aldri blir fullt profesjonell, men vi synes altså at det sosiale produktet er vel så viktig som det materielle. Og det er tydelig at vi her er inne på noe, for det har nå fungert i 40 år, mens en rekke andre alternative publikasjoner og aktivitetshus har bukket under.

Brann i rosenes leir...

Slik gikk årene på Hjelmsgate, i fred og fordragelighet. Vi ble ikke utsatt for verre sosiale prøvelser enn en og annen forvirra gærning eller folk med store rusproblemer til å kunne fungere, og disse var det ikke for vanskelig å blitt. De ovennevnte anarkistiske idealene ble etterhvert tatt som en selvfølge, ikke noe vi trengte å holde oppe i bevisstheten eller diskutere direkte lenger.

Men så tidlig i våres opplevde vi store interne kulturkollisjoner og det brøt ut en voldsom diskusjon på Gateavisa, med hundrevis av krasse innlegg på vår epostliste. Bakgrunnen var innføringen av nye websider. De som laget dem ønsket å slutte å gi ut Gateavisa på papir, og bare være en nettavis. Argumentasjonen var at papir er et døende medium, og at nettet er framtida. Nettstedet de laget ble derfor bare en fellesblogg, uten all den andre infoen og funksjonene vi hadde ønsket oss og planlagt over lang tid. De foreslo også å gi eksterne skribenter

full tilgang til å publisere artikler der, folk vi ikke engang kjente og aldri hadde møtt. Kritikken mot dette gikk både på måten det ble gjennomført på og resultatet. Nesten alle i redaksjonen ønsket å fortsette med papirutgave, og påpekte at selvom *dagsavisene* dør så øker kommentaravisene, og der kan vi være med (og at det ville være bare kult om vi blir den siste avisa i Norge som gir opp papir og går over til iPad!).

Tullball rundt passord som ble nektet delt med andre provoserte en del av gateavistene voldsomt, og virket som bensin på bålet.

Det fulgte to store oppvaskmøter, med fullt oppmøte og høy temperatur. Diskusjonen dreide seg over på et mer grunnleggende plan, om hva vi ville at Gateavisa skulle være og hvordan vi må organisere oss for å oppnå det. Alt det vi lenge hadde tatt for gitt, ble det nå nødvendig å uttrykke i ord igjen, diskutere og bli bevisste.

En avis er ikke bare en tilfeldig samling tekster, den må ha en *profil* på hva man tar med og hva man forkaster – det er jo nok av andre nettsteder hvor hvem som helst kan skrive hva de vil. Mange av oss var redde for at ved å la vilkårlige fremmede bestemme hva som skulle publiseres på weben vår uten noen diskusjon i gruppe ville både profilen og redaksjonen smuldre bort. Og at tekno-optimistenes fokus på



Foto: Harald Medbøe

er derfor forsiktige med hverandre og graver ikke i hverandres fortid eller hva man driver med utenfor huset. Det som betyr noe er hvordan du oppfører deg mot de andre og at du skjønner at du her er del av et fellesskap som skal holde et aktivitetshus i live, ikke bare en samling atomiserte enkeltindivider som kan gjøre akkurat som de vil.

En sånn tolerant innstilling er mildt sagt uvanlig i vårt samfunn, og oppleves av de fleste som herlig befriende fra den finmaskede sosiale kontrollen som ellers råder. Det gir også en bekreftelse på at "det er ikke bare jeg som er rar/gal", og at storsamfunnet kanskje ikke alltid har rett likevel. Sånne personlige oppblomstringer frigjør kreativitet og virketrang, og har vært mentalt livreddende for mange av oss.

Direkte aksjon

For de fleste er organiseringen av Gateavisa en ny opplevelse. Vi har alle vokst opp i et samfunn som er strengt hierarkisk økonomisk, og dermed også politisk og sosialt. Vi er opplært til at "demokrati" betyr parlamentarisme,

lager avis", og det er nok en treffende beskrivelse.

Ekspirer i anarki

De fleste som kommer til Gateavisa er tidlig i 20-åra, og blir noen år før de drar videre i verden til jobber, barn eller noe av alt det andre livet har å by på. Det betyr at vi alltid er i en opplæringsituasjon, en blanding av de erfarne som har vært der en stund og nykommere som må venne seg av fra Jantelov og rangtenkning og tilpasse seg direkte demokrati med vekt på fellesskap. Gateavisa som institusjon når derfor aldri opp på noe avansert anarkistisk nivå, men cruiser fraktalt på grensen mellom anarki og kaos, mens deltakerne lærer viktige ting om samarbeid og balansen mellom individers og fellesskapets behov. Og det er vi fornøyd med! Vi følger tilsvarende tankegang på konkrete arbeidsoppgaver, og prioriterer at flest mulig kan litt om alle deler av avisproduksjonen heller enn at noen eksperter kan mye. Det betyr at f.eks. layouten på avisa

kontakt over internett framfor fysiske møter ville true det vi er gode på og som har holdt oss i live så lenge: det sosiale fellesskapet.

Det endte opp med at flertallet tydelig bekreftet Gateavisas grunnverdier (som skisert i begynnelsen av denne artikkelen). Det ble også protestert mot at enkeltpersoner styrte utviklingen av nettsidene, og presisert at disse som alt annet må være under fellesskapets kontroll, og at alle som vil må få være med.

Aldri har vel Gateavisa, dette løse kollektivet av individualister, kommet så nær å vedta en felles politisk plattform.

Men kulturkollisjonen var der like fullt, og mailkranglingen strakk seg inn i uker og til slutt måneder, noen ganger med spam-intensitet. Det var så utmattende både mentalt og følelsesmessig at vi ikke hadde noe overskudd igjen til å gjøre det vi egentlig skulle: lage aviser og et bra nettsted. Folk ble lei og tenkte på å trekke seg bort; det var en reell fare for at hele Gateavisa brøt sammen. Isteden endte det til slutt med at vi snudde situasjonen, og et flertall ba noen av dem som forårsaket de sosiale trafikkulykkene å holde seg borte fra Gateavisas lokaler.

Kardemomme By 2.0

Dette interne dramaet på Gateavisa er allment interessant som et eksempel på konflikter som kan oppstå i anarkistisk organiserte grupper, og hvordan de kan løses. Vår lokalhistorie er rik på fortellinger om tidligere konflikter i redaksjonen, men dette var ekstremt: på mine snart 20 år i Gateavisa har jeg aldri vært med på noe liknende. Grunnen til at vi lot det gå så langt denne gangen er nok at vi normalt satser på at folk kan *oppføre seg*, istedenfor en masse regler og byråkrati. Vi ble derfor overrumplet da det dukket opp folk som ikke klarte å forstå eller følge den lokale folkeskikk.

Nå når vi har sluppet skuldrene ned igjen kan vi se tilbake på det som skjedde og se at vi alle lærte en masse av det. Vi ser at vår organisering fremdeles er effektiv for stabilitet og minimering av misnøye, men at teknologi kan rokke ved sosiale forhold. På tross av at internett har bidratt enormt til å spre nettverkstenkning og dugnadsånd i samfunnet, så er teknologien i seg selv hierarkisk – alt du trenger for kontroll er noen passord! Vi har også blitt bevisste på at det som kan være praktisk og lettvindt på kort sikt kan ha negative sosiale konsekvenser på lengre sikt. Vi har lært at diskusjoner bør skje i fysiske møter, og ikke via mail: tekst er en smal kommunikasjonskanal med rikelige muligheter for misforståelser, og folk sier da lettere stygge og sårende ting til hverandre enn de tør ansikt til ansikt.

Vi er nå omtrent tilbake til normalen igjen etter krisa, men med en større sosial og politisk bevissthet på hvem vi er og hva vi vil. Og det vi vil, er å kunne jobbe avslappet blandt vennlige kolleger som skjønner verdien av åpenhet, fellesskap og flat struktur.

Men prisen for konflikten ble høy. Vennskap ble brutt, og noen forlot redaksjonen. Som du ser er vi endelig i drift igjen, men er ennå ikke helt ferdige med å lege sosiale sår etter de opphissede diskusjonene og mange harde ord.

Det vi har vært igjennom denne våren har vært krevende og slitsomt. Men det er kanskje slik det er å bli 40: tenke igjennom hvem man er og hva man vil videre med livet, og ta noen valg i holdninger og livsstil. Gratulerer Gateavisa og lykke til videre!

Are Hansen

med gode innspill fra flere i redaksjonen

Gamle, trøtte menn vender tilbake



I novembermørket, halvt ihjelfrossen, i vind og tretten minus, svaier jeg på glatte såler inn i Hjelmsgate, og ser Nerde-Heimen ligge der framme i snøføyka, det røde julenissehuset med de grønne vinduskarmene, som en anarkistisk installasjon inne mellom de grå bygårdene, Hjelmsgate 3, en slags magisk formel fra fortida, ennå ikke ugyldig for en som har abo på Gateavisa på livstid, og som innimellom, i hvert fall til tider, tror at det nytter å rope i skogen, tilkalle troll og skrømt. Og jeg stanser og justerer kolsen, før den bratte trappa opp i den alternative høyborgen, jeg tenker at lukta er den samme som den gang, gammalt treverk og støvete blekker, blanda med historiske tjaller og digre kjeler med grønsaksuppe, linser, stua kål og erter. Jeg faller tilbake i tid, det er den gamle mannens privilegium, ser meg selv sitte på gutterommet i Prinsegata 25 i Larvik, og forfatte den første teksten som jeg skal få på trykk, jeg er fjorten, kanskje femten. Ser brevet som går av gårde med tog til Oslo, og som bringes

opp gjennom byen av et postbud på sykkel, et undrende postbud må det være – jeg mener, hva faen er det for slags indianere som holder til her tidlig på søttitallet? Alle disse nedtagga konvoluttene som ankommer arbeidskollektivet fra Hokksund, Stokkmarksnes, Tromsø og Solastranda – og altså fra Larvik. Konvolutter med påtegna røde og svarte A-er og stjerner, chillummer og pornografiske skisser. Og seinere, alle disse ensomme ekspedisjonene til Tigerstaden. Ligge på ryggen i Frognerparken med hue fullt av syre, før sulten og nysgjerrigheten driver meg ned til psykedeliske eventyr i det skakke trehuset borte på Majorstua, så toget tilbake, med bæreposer fulle av blekker, bøker og tegneserier, fra "Jaap van Huysmands minde", Trollskrift, Freak Brothers, Jan Bojer, Syphilia Morgenstjerne, Stein Jarving, Leonard Borgzinner.

Førti år. Fire tiår. Og jeg har ikke vært her på minst tjue.

Det melankolske blikket til Harald Medbøe, møter meg fra mørket under hattebremmen. Det eigode fliret til Jon Rognlien. Som har funnet fram en eldgammel tegneserie av undertegnende. Vi spiser varm suppe, mens vi lytter til kuldegradene som knepper i veggene. Blar i Haralds nyeste bok, en beretning om sigøynerliv. Diskuterer Jons tre hundre siders utdriting av ML-bevegelsen. Et storverk i husets ånd.

Stein Jerman som en trygg statue borte i hjørnet.

Lyden av raske fingre over tastaturet oppe i redaksjonen. Nok en nerd. En som oss.

Skritt i Trappa. Noen kommer.

Ingvar Ambjørnsen



Gode, gamle hippier tilbake i GAs sofa: Ingvar Ambjørnsen, Jon Rognlien og Harald Medbøe

Gateavisa
Hjelmsgate 3
0355 OSLO
Tlf.: 22 69 12 84

gateavisa@gateavisa.no
www.gateavisa.no

Opplag: 4000
Trykk: Nr1Trykk, Lillestrøm

Redax dette nummer:
Bjarne Benjaminsen, Kris Guttssønn, Are Hansen, Sophie M Irgens, Martin Knutsen, Torleiv Lauvhjell, Harald Medbøe, Mona Hagen Pedersen, Sven Hanstensen, Ray, Ruuyk, Skunk, Steinar Martinsen, Stig Rune

Forsidefoto: Harald Medbøe

Alle er velkomne som medlemmer i redaksjonen. Ta kontakt!

Innsendte bidrag mottas med takk – bortsett fra dikt, som brennes ved en enkel seremoni hver fullmåne

Kopier gjerne, men oppgi kilde

Sensurens Yppersteprest

«Lykkelig det øyeblikk da erfaringens prøvestein, kommer i bruk slik at den som har legering blir svart.

En som er bortskjemt av overflod kan ikke søke sannheten
Å være en elsker er metoden til fryktløse som utholder katastrofen»

Hafez (fra diktet som begynner *Sufiens mynt*)

En av mine beste venner ble torturert i iransk fengsel som barn. Statsoverhodet ayatollah Khomeini (fvmh) er for meg bildet på en maktarrogant hykler: Den gravalvorlige bedreviteren skjeller og smeller mot Vestens manglende ærefrykt, mens han selv utsteder dødsdom over Salman Rushdie, det ærligst søkende og mest sant ydmyke menneske du kan finne. Khomeini og hans revolusjonsgarde forblir min politiske hovedfiende - det iranske prestestyrer knuger en hel kultur i sine torturkamre, og står for alt jeg kjemper mot i denne verden.

Men en annen sleip fisk konkurrerer nå argere og argere med mullahsaden: Nederlandske Geert Wilders, fanatiker med en sjel av is som i disse dager leder en bevegelse for å slavelenke Vestens kultur. Hyklerin Geert Wilders som i ytringsfrihetens navn vil forby Koranen! Er mannen gal eller bare utrolig dum? Eller snakker vi om Khomeinis grusomme ånd reinkarnert som skjegggløst isansikt? Hvem er denne fyren som spiser av nervetrådene mine?

Wilders hevder å forsvare Vestens kultur mot Islams gjøkunger. Men gjør han det?

Kulturell nysgjerrighet

Hva gjør en kultur stor, verdt å være stolt over og hegne om? **Det er med Kulturen som med en Vakker Kvinne: Kraften skinner ut fra bak øynene et sted. Åpenheten og nysgjerrigheten viser frem stoltheten for verden.** Jeg digger den kulturhistorien jeg har blitt født inn i; jeg har en enorm appetitt for Homer, Augustin, Sade, Billie Holiday, Corto Maltese, springar, tango, porno og Muhammedkarikaturer. Men stoltheten i denne kulturen ligger jo nettopp i dens åpenhet! Og det er denne islamofobene idag gjør alt de kan for å utrydde! De vil utrydde alle islamske idéuttrykk med makt, mens de påstår å forsvare den vestlige åpenheten!!?

Det er ikke Islam (selv i sin moderne smakløse form), men islamofobene, som utgjør den største trusselen mot Vesten idag.

Kjenner ikke Wilders og hans kumpaner overhodet til Vestens og Islams felles kulturhistorie? Vet han f.eks. noe om persisk (eller arabisk) sufi-diktning, som har holdt opp kjærligheten som den sanne islam (altså «underkastelse» som i kjærlighet), og som gjør ap med dogmatikernes underkastelse for Lov, Bok og Hersker? Har de hørt om den store religionskritiker (og åndelige høyverdighet) Hafez, som på 1300-

tallet skjemet med både Koranen og moskéen, så vel som med sufiene? Hafez med røtter både i førislamske zoroastriske vinritualer og i sufi-kjærligheten, som videreførte disse impulsene på sin egen måte, med sitt eget hjerte? Den persiske nasjonaldikteren hadde en enorm innvirkning på de euro-

med felles røtter som kristen mystikk i *Høysangen*?

Jo.

Kulturell krisehåndtering

Dette er bare ikke interessant for Wilders & co. De vil ikke vite av de enorme mulighetene for opprør som

Det er med Kulturen som med en Vakker Kvinne: Kraften skinner ut fra bak øynene et sted. Åpenheten og nysgjerrigheten viser frem stoltheten for verden.

peiske romantikerne: **Den romantiske kjærligheten, f.eks. Vestens stolthet, var ikke dens hyllest intenst inspirert av islamsk elskovsmystikk** (for øvrig

ligger også i den islamske kulturtradisjonen, som f.eks. Salman Rushdie også bevisst spiller på. De drømmer ikke, som meg, om **det Store Erotiske**



Opprøret i Iran. Nei, tvert imot, de vil forby Koranen, og gjøre det umulig for oss alle å forstå en spøtt av islamsk kultur. Var det opp til Wilders, fikk jeg vel ikke lese Hafez' dikt om vin og elskov, heller? Hvorfor ikke ta det helt ut og forby Sataniske Vers med det samme?

Og ja, rettssaken mot Wilders (han anklages for hatefulle ytringer etter en nederlandske lovparagraf) er en latterlig farse, som følger sensurens logikk og på idiotisk vis gjør Wiillers, selve Sensurens Yppersteprest, til ytringsfrihetsmartyr. At rettssalen i det hele tatt bringes inn for å løse problemet Wilders, er et sørgelig tap for kulturen. Det burde være den enkleste sak i verden for et kulturfolk å få feiet det trynet ut av politikken for alltid. Klarer man latterliggjøre proffen M, bør da Wilders tåpelige figur være en enkel oppgave?

Helvete Heller, jeg var i ferd med å bli en moden og balansert mann, og så kommer jævla Geert Wilders og gjør meg til en bannende yngling igjen! Kan ikke han og mullahene låse seg inne i buret sitt sammen og ete på hverandre, heller enn å gnafse på nervene til oss andre? Enkelte av oss setter fortsatt pris på friheten, goddamnit.

Slik åpnet det første flygebladet fra Den Hvite Rose, München 1943:

«Intet er mer uverdigg for et kulturfolk enn motstandsløst å la seg «regjere» av en ansvarsløs herskerklykk som har gitt seg de mørkeste drifter i vold. Hvis tyskerne er så blottet for individualitet og allerede har forfalt til en så åndløs og feig masse, da fortjener de undergangen.»

Vær så snill, la oss legge det på minne!
Vi ønsker ikke et nytt Tyskland 1943, Iran 1980, forbud mot bøker, tortur av barn...

Anbefalte bøker:

Hafez: *I vinens speil. 100 utvalgte dikt.* Oversatt av Mahsa Vahdat og Erik Hillestad. Press 2010

Peter Normann Waage: *Leve friheten! Traute Lafrenz og Den Hvite Rose.* Schibsted 2010

Bjarne Benjaminsen

DEMENTI

I GA 186, s 24, står det i en fotnote om Ayaan Hirsi Ali at hun var innblandet i Geert Wilders parti PVV, noe som nesten kvalifiserer til æreskrenkelse. PVV er ikke det samme som det Liberale Partiet i Nederland (skjønt man noen ganger begynner å lure, desverre...)

40 år sentralt på sidelinja

Gateavisas jubileumsseminar

Fredag 11. mars 2011 Kl. 19.30

Litteraturhuset
(Amalie Skram-salen), Wergelandsveien 29, Oslo

Vi inviterer gamle og nye lesere til et arrangement for å markere Gateavisas betydning for fri debatt i Norge gjennom 40 år.

Vi vil også ta for oss Gateavisas struktur, basert på kollektiv redigering og aktiv deltakelse, ikke eierskap eller formelle posisjoner. Ideer som i dag flourerer i nett-og wikiverdenen.

Seminarprogrammet får naturlig nok et visst preg av Gateavisas historie fra starten i 1970, med motkultur og antiautoritære ideer som bærebjelker. Men ambisjonen er også å fokusere på nye tabuer som hindrer fri debatt i Norge i dag. Med andre ord aktuelle "ukorrekte" saker som er på linje med de mange kontroversielle temaene Gateavisa har tatt opp (med rusmiddeldebatten som det mest åpenbare og tabloide eksemplet).

I tillegg til passende doser navlebeskuelse vil vi med andre ord også diskutere behovet for frie og uavhengige fora som Gateavisas. **Hvilke temaer er i dag fortiet og underlagt selvsensur?** Er det nye utfordrende ideer som fortjener arenaer for åpen og fordomsfri debatt, i Gateavisa og andre steder? Religionskritikk er eksempel på et tema vi vil ta opp.

Etter møtet, fra ca. kl. 22.00, inviteres deltakerne til fest i Gateavisas hjem gjennom 40 år, Arbeidskollektivet i Hjelmsgate 3.

Bl.a. disse tidligere og nåværende redaksjonsmedlemmer vil holde innlegg:

- Jan Bojer Vindheim (forfatter, kommunepolitiker for De Grønne i Trondheim)
- Kjetil Wiedswang (kommentator, Dagens Næringsliv)
- Jon Rognlien (forfatter av boken om ML-bevegelsen)
- Thomas Hylland Eriksen (professor i sosialantropologi, forfatter).
- Christian Vennerød (forfatter, redaktør, programleder).
- Audun Engh (jurist, prosjektleder innen stedsutvikling)
- Bjarne Benjaminsen (nåværende redaksjonsmedlem)
- Kris Guttssønn (nåværende redaksjonsmedlem)

Følg med på www.gateavisa.no/jubileum

Det blir debatt med innlegg fra salen.

Vi kan dessuten antyde overraskende gjesteopptredener og kulturelle innslag. Det blir anledning til å kjøpe gamle numre av Gateavisa.

Institusjonen Fritt Ord støtter arrangementet økonomisk.

Initiativtaker og prosjektleder for seminaret er Audun Engh, som var aktiv i redaksjonen på 70- og 80-tallet.

Kontakt om arrangementet: E-post: audun.ENGH@gmail.com Tlf. 92 62 26 26.



GATEØVISA
40
jævla
år!

Husker dere den sprelske rebell Tor Esaissen fra Gateavisa 8/1978? (Ikke det? Se motstående side). Han er minst like ivrig og i fri utfoldelse den dag i dag, nå fra sitt fargerike galleri på Sørvågen i Lofoten, langt fra storbyens kjas og hissige stemning. Gateavisa husker sine gamle venner, og feirer Tor Esaissens lange liv som opprørsk kunstnersjel! Sammen jubilerer vi! Sammen skal vi endevende fremtida med livsbegjær!

Utbryterne!

Tekst: Tor Esaissen
Foto: Harald Medbøe

Idag kjøpte jeg ei kvit kulepenn med svart skrift. Den ble solgt til inntekt for Blindeforbundet.

Dette blir innledningsordene til artikkelen jeg ble oppfordret til å skrive av Harald Medbøe. Jeg er nemlig også en av de berømte utbryterne, min skjebne som startet allerede før jeg var fylt ett år.

Mine foreldre arbeidet begge to. Derfor hadde de hushjelp til å passe min eldre bror og meg. En dag kom en venninde av hushjelpen på besøk. De satt og drakk kaffe på kjøkkenet, på et bord like foran vinduet i andre etasje på et gammelt hus. Her var det høyt til ei tretrapp utenfor. De løftet meg opp på bordet og jeg ville selvfølgelig se ut. Gikk bort til vinduet, la hendene mine mot glasset. Haspene var ikke på, vinduet opp og jeg ut. Falt ned på tretrappen under, og slo på meg epilepsi.

Dette ble min skjebne.

Idag, 74 år senere, er jeg svært glad og takknemlig for det som skjedde den gang. Mine foreldre tok seg spesielt godt av meg, men det gikk på bekostning av min 9 måneder eldre bror. Han ble sjalu på meg, og jeg – som minstemann, måtte alltid gjøre som han sa – hvis ikke fikk jeg juling.

Da krigen brøt ut var jeg 3 år gammel. Vi, 2 barn, ble evakuert ifra Trondheim og ut på landet. Var i Nord-Trøndelag i 5 år, og jeg måtte alltid legge meg under min bror, hvis ikke...Vi fikk klengenavnet "Rampungan fra Dølumsve."

For min del gav disse 5 årene (især de siste 3, da vi bodde på en bondegård) meg et meget godt og grunnleggende forhold til natur og til dyr, som fremdeles stadig blir sterkere. Min far var jo kunster og han sa til meg en gang: "Husk alltid at naturen er din største læremester," og den setningen sitter godt i meg.

Skolesystemets stil

Etter frigjøringa kom jeg tilbake til min fødeby Trondheim, og begynte i 3. klasse på folkeskolen. Inne i Åsen hadde jeg lært å spille orgel, og interessen min for dette, sang og musikk, var på topp. Vi hadde da sangtimer på skolen. Begynte alltid sangtimene med fellessang. Jeg sang som bare det, av lutter glede. En time pekte "STØBBEN", sanglæreren, på meg og sa: "Vær snill og demp deg litt." Jeg så det og hørte hva han sa, men det gikk ikke inn i meg. Glæden var for stor.

Så gjentok han befalingen, kommandoen, strengt, og da forsto jeg at han virkelig mente meg. Dette resulterte i at jeg sluttet å synge, sluttet å spille. Min interesse for sang og musikk var lik 0 da jeg forlot folkeskolen som en suveren middelev.

Etter folkeskolen ble det Trondheim Kommunale Realskole. Dit kom jeg, møtte mange nye klassekamerater, nye lærere og et helt nytt skolesystem. Alt dette maktet jeg ikke. Utover på skoleveien om morgenen, fikk jeg krampen, grunnet min epilepsi. Dette gjorde at jeg måtte slutte der.

Men så snakket min far med en dyktig billedkunstner i Trondheim, kommunisten Oddvar Alstad, som var lærer på Kunsts skolen, og spurte om jeg ikke kunne få begynne der. Og der startet jeg opp mitt virkelige liv, igjen, som 14-åring.

Dette må jeg si, bare for å fortelle, at mine foreldre kostet på meg en utdanning på 10 år, til direkte arbeidsløshet. Men de trodde på at alt ville ordne seg til slutt.

Og det har det sannelig også gjort. Gjennom alle de 10 årene har jeg hatt lærere som har hatt tro på mitt eget menneskeverd.

Lytt til naturen

Som ca 15-16-åring møtte jeg en god kamerat på Kunsts skolen. Han var 2

år eldre enn meg selv, var musiker og hadde på sitt pianotrekkspill spilt ute til dans siden han var 8 år gammel (hvis jeg ikke husker feil). En gang jeg var hjemme hos ham fortalte jeg om mine negative musikkopplevelser i folkeskolen. "Nå skal du sette deg ned og høre på ei klassisk plate," befalte han strengt. Jeg ville ikke det skulle oppstå noe ekkelt i kameratskapet vårt, så jeg satte meg lydig ned for å høre på platen han ville spille. Kanskje var det Bethovens måneskinns sonate, jeg husker ikke, men resultatet var at jeg gikk og kjøpte *Eine kleine Nachtmusik* av Mozart og dermed var åpningen igjen gjort for musikk.

John Anton Risan var jo også besjelet av jazz, og det gjorde igjen at jeg kjøpte min aller første jazzplate, *Walking* av Miles Davis.

Idag vil jeg si at all personlig utført musikk har sitt utspring i naturen. En verdensberømt trommeslager fra Italia, sa i et radiointervju jeg hørte at "når jeg spiller ute i naturen da er det noe helt annet enn når jeg står på en scene. På scenen blir det ofte noe stivt i uttrykket."

Jeg var nå blitt 25 år gammel, hadde avsluttet min kunstneriske utdanning, eller rettere sagt, min trening, sammen med min studiekamerat, Liv Eli Trygstad, i Paris. Nå kom vi hjem og ville gifte oss. Mine foreldre hadde tilbudt oss å bo i deres hytte som lå ca 1 mil utenfor byen og en halv time å gå ifra buss. Dette var ei hytte uten innlagt vann eller elektrisk strøm. Men derfra hadde vi en kjempes fin utsikt rett nordover. Ytterst kunne vi se Trondheimsfjorden og fjellene som omkranset denne. Ellers var det bare skog rundt om. En virkelig idyll for glade naturmennesker.

I 1962 kom vårt første barn. Året etter, vårt neste. Begge var vi fullt innstilte på å forsøke å gi den aller beste barneoppdragelse.

Jeg fikk tak i ei bok som nærmest ble en bibel for meg i sakens anledning, *Summerhill skolen* av A.S. Neill. Selv hadde jeg jo fast arbeide som tegnelærer på Trondheim Katedralskole som da hadde realskole og gymnas.

Systemet sett ovenfra

Nå ville jeg selv tjene til livets opphold for min familie og meg selv. Jeg hadde jo ingen lærerutdanning i ryggen og rektor Asbjørn Øverås ansatte meg kun fordi jeg var billedkunstner. Han hadde jo selv skrevet ei bok om Bjørnstjerne Bjørnson, som han vokste opp ikke så langt ifra.

Dette ble min første kontakt med

systemet *skole* sett ovenifra, gjennom en lærers øyne.

Min første skoledag var virkelig en prøvelse. Jeg tenkte, når jeg gikk trap-pene, at jeg får bare be elevene finne frem tegnesakene og tegne hva de vil, så får jeg reagere på det. Som tenkt så gjort.

Elevene i første realskoleklasse ble sittende med hodet i hendene. Hva skal jeg tegne? lurte de på. Da slo det kraftig ned i meg at disse elevene, de fleste fra landet, de hadde hele skoletida si vært vant til å bli dirigert – eller kommandert – av en lærer. "Gjør det og gjør det, basta!" Derfor kunne de heller

ikke bruke sin fantasi innenfor skolens strenge ramme.

J e g

har alltid hatt stor tro på mine elever, enten de har vært barn, unge, voksne eller gamle mennesker. Idag vet jeg utmerket godt at alle kan tegne, alle kan male og alle kan skape nye arbeider. Men, dessverre, har jeg møtt tusenvis av mennesker som tror de ikke kan. Vi har gått i skole og fått lære nettopp det. Altså: Vi kan ikke! Dette skjer i 2010!

Vår skole fungerer idag meget dårlig. Lærerne tror ikke på seg selv som de skapende livskunstnerne de skal være. Derfor kan de selvfølgelig heller ikke tro på elevene de har. At de er skapende livskunstnere. Og så legger alle seg flate under det falske karakterjaget og myndighetenes oppbyggede systemer. Derfor får også materialismen fritt spillerom og menneskene blir mere og mere anonyme for hverandre.

De utstøtte

Men heldigvis. Alltid er det et sterkt lite mindretall som protesterer. Som aldri går systemets ærender. Det er de som ofte kommer ut på den kriminelle løpebanen. De makter ganske enkelt ikke å innordne seg i systemene.

Opplæringen er ganske enkel. Som små barn har de ikke blitt møtt med kjærlighet. De har ikke blitt sett som de unike medmennesker de har vært. Læreren som startet *Summerhill skolen* i England, A.S. Neill, sier ganske enkelt: "Foreldre eller voksne som ikke viser barn noen særlig interesse, skaper ofte negativitet hos barna. Barna lar sine nysgjerrige og skapende interesser gå ut på andre ting, f.eks. begynne med småstjeling. Barn stjeler i virkeligheten kjærlighet som de ikke får."

Hadde barnet fått kjærlighet, ville det jo hatt mere enn nok med å tilfredsstille den voksnes nysgjerrighet, og initiativene ville vært positivt forandret.

Ofte idag, når jeg snakker med lærere eller voksne medmennesker, må



GATEAVISA

Nr. 8 – Oktober 1978 – 9. årgang

Skremmende "Behandling"

Fengselssykehuset skremmer flere enn Tor Esaiassen. For enkelte innsatte kan møtet med denne institusjonen bli dypt tragisk.

Tore Forbord, tidligere omtalt i Gateavisa nr. 4/77, kom på fengselssykehuset etter eget ønske, og fikk flere skuffelser slengt i ansiktet enn han hadde trodd var mulig. Etter å ha vært isolert i månedsvis på Ila, bare avbrutt av et opphold på Reitgjerdet kriminalasyl og overlevd dette uten å ha blitt fullstendig ødelagt, klarer altså tolv dager på fengselssykehuset å ta nærmest fullstendig knekken på ham.

Tore Forbord er nemlig så "farlig" i fengselsvesenets øyne at de ikke kan unngå å minne ham om det hele dagen – i all hans omgang med øvrighetene og de andre fangene...

Det hele begynner med at han blir flytta fra Ila sikringsanstalt til Oslo kretsfengsel, etter eget ønske. Å komme på "Bayern" er ansett for å være reine permisjonen etter et opphold på isolatet på Ila.

På "Bayern" blir han ikke isolert, men behandlet annerledes enn de andre fangene. Han må luftes for seg sjøl fra begynnelsen, og blir utsatt for stor

omsorg – rent sikkerhetsmessig. Dette bedrer seg noe etter hvert: han får lov til å ha kontakt med andre, men blir gjort oppmerksom på at han betraktes som *farlig og rømmelysten*, og at han skal behandles deretter.

Etter en tid ønsker Forbord å flytte på dobbeltcelle med en annen fange, Fengselslegen Jan Verlo fraråder denne andre fangen dette på det sterkeste, og påstår at Forbord kan være både *pervers og farlig*. Ettersom flyttingen er noe begge fangene ønsker, reagerer de begge over disse uttalelsene. Ledelsen for fengslet og legen blir anmeldt for ærekrenking. Saken blir selvfølgelig straks henlagt. Ledelsen i fengslet uttaler at de er enig i legens utsagn.

Tore blir så overflyttet til fengselssykehuset – også denne gangen etter eget ønske. Her blir han også utsatt for spesielle sikkerhetstiltak, på grunn av hans antatte farlighet. Han får alltid med seg en ekstra vokter ut på lufting, og til tannlegen får han med seg tre betjenter samt hånd- og fotjern.

På fengselssykehuset bor Forbord på et firemannsrom, noe alle fire er fornøyd med. Men plutselig finner overlegen på sykehuset ut at hun har gjort en stor tabbe. På samme rom som

den *farlige* Tore Forbord har hun jo plassert en gutt på 17 år!

Hun befaler straks at 17-åringen må flyttes over på et annet rom og saken blir tatt opp på første allmøte hvor samtlige pasienter og pleiere er til stede. Her begrunner hun overflyttingen av 17-åringen med at Forbord er for farlig for ham, at han *helt sikkert ville voldta gutten* dersom denne skulle motsette seg eventuelle tilnærmelser.

Hvem reagerer ikke på en slik uttalelse? At Forbord etter nærkontakt med fengselsvesenet i et tiår ennå ikke er blitt et farlig menneske, er i seg selv et under. Det er tross alt grenser for hvor langt et menneskes selvbeherskelse og evne til å bite ting i seg, kan strekkes...

Etter denne hendelsen flytta Forbord og to av de andre på rommet tilbake til fengslet i protest mot behandlingen, og slik står saken i dag.

Vi tviler på at noen av legene vil få noe "bråk" for sine uttalelser og sin opptreden. Fengselsystemets beskyttelse av "sine" folk i slike situasjoner bruker å fungere vanntett.

Men det kan vel ikke herske noen tvil om at slik "behandling" ikke kan fungere positivt i det hele tatt, og det

virker unektelig latterlig når fengslet påberoper seg å skulle "resosialisere" og "hjelpe" – utallige eksempler har jo vist at det bare bryter ned og ødelegger folk.... ■



FENGSELSFUGLER!

Vi minner om at de som sitter inne, får Gateavisa tilsendt gratis. Skriv til oss – oppgi navn, adresse og hvor lenge du blir sittende som statspensjonert...



Vi som for tiden er pasienter ved Fengselssykehuset vil på denne måten få uttrykke vår sterke beklagelse over at Tor Esaiassen må slutte som Arbeidsterapeut.

Det arbeidet han har lagt ned her ved sykehuset har betydd en stor hjelp for oss fordi vi ser det som viktig nettopp å få stimulert egen-aktiviteten. Hans form for arbeidsterapi med vekt lagt på selvstendighet, fritt skapende arbeid har betydd en viktig og etter vår mening nødvendig supplement til den vanlige form for arbeidsterapi.

Vi ber derfor instendig om at Tor Esaiassen får fortsette som terapeut her ved Fengselssykehuset.

Oslo 18.05.78.

jeg bruke ordene til Mor Theresa når hun sa: "Våre barn er våre professorer." Forstår vi dette, vil vi også kunne bli ydmyke i forhold til alt nytt liv. Og selv kunne lære.

Vår katastrofe idag, er den at vi er blitt berøvet vår selvtilitt og troen på livet. Isteden må vi ha penger og derav materialisme. Vi er ikke lenger glade i selve livet, og vi vet ikke at forutsetningen for frihet, det er livskjærlighet.

Makter vi å kunne bli glad i alt levende liv, da kommer vår etterlengtede frihet til syne. Da først vil vi kunne snakke om bevaring av vår hellige natur, og den hellige sosialisme vil vokse frem på absolutt alle plan. Vår egen bevissthet vil gjøre at vi makter å praktisere likeverd, 100 %. Respekten for den enkelte og fellesskapet vil være der.

Jeg vil her sitere noe som er meget karakteristisk for vårt samfunn idag:

"Forutsetningen for frihet, det er livskjærlighet."

jo her nøkkelpunktet for all lærdom ligger.

Selv har jeg kun gått i livets skole og er både takknemlig og glad for alle yrker jeg har vært innom. Det har gitt meg lærdom om systemenes undertrykking av vår medmenneskelighet, og nettopp derfor skaper vi utbrytere, enten vi kaller dem kriminelle eller kunstnere.

Blinde mennesker ser ofte bedre enn oss seende. De kan f.eks. føle mellomrommene mellom hvert tre, ja, til og med tykkelsen på hvert tre de går forbi. Dette kan ikke såkalte normale mennesker gjøre. Vi går bare forbi, uten å registrere noe som helst.

Da jeg var ca 35 år, var jeg alene i Stockholm. Jeg gikk en tur i utkanten av byen. Kom inn på en liten asfaltert tunvei. Ingen mennesker var å se. Kom til et lite skogholt. Satte meg ned og nøt den gode sola.

Da kom tankene mine, om de sju

livets skole.

All motgang har jeg lært å snu til en positiv livserkjennelse. Idag, hvis det skjer meg noe fryktelig, blir jeg muligens nede i dolpa et par døgn. Men så kommer spørsmålet: Hva kan du lære av dette? Og da er jeg igjen på vei oppover, og når jeg da er på toppen igjen, blir jeg meget GLAD og takknemlig for at jeg var langt nede. Grunnet dette er jeg nå kommet MYE lengre i mitt liv.

Jeg forstår enda mere enn før. På denne måten fortsetter livet og det vil gjøre at når livskapitlet tar slutt, står jeg på høyden av mitt liv. Uten bitterhet av noe slag.

Hvert enkelt menneske har det fulle ansvar for sitt eget liv. Tar en ikke det, så overlater en livet til andre og da vet ingen hvor dette fører hen. Det å ta ansvar betyr også at vi må ta konsekvensene av våre egne valg. Å leve er ganske enkelt å bli mere og mere bevisst

"Kriminalitet er ganske enkelt en protest mot at andre skal ha det bedre enn oss selv."

En billedkunstner f.eks., kunne ha laget et kjempemaleri av det lille rusket babyen hadde oppdaget. Alt som vi har sett er meget lett å tegne eller male. Derfor er observasjon så viktig.

Barn er alltid på oppdagelsesreise og skaper ut fra det de har opplevd. De fantastiske barnehagene i Nordvest-Italia, Reggio Emilia, har ei linje som de bygger hele sin virksomhet på, nemlig: Våre opplevelser er kunnskap.

Ingen av oss glemmer det vi har opplevd på godt og ondt, hvis vi ikke har fortrent det. Alle våre opplevelser blir sittende som kunnskap. Så blir bare spørsmålet hva gjør vi selv ut av dette verdifulle materialet? Hvert enkelt menneske er like unikt som hver barnål på et grantre, eller hvert gressstrå.

Hvorfor tør vi ikke bruke våre kvaliteter? Hvorfor er vi så livredde i møte med andre? Vi kan alle noe som ingen andre kan, men det skal vi skjule. Samforståelse mangler nesten totalt i vårt samfunn idag. De sterke skaperkreftene som vi har i oss, blir derfor ofte helt feil utledet, f.eks. i kriminalitet. Det er jo ganske enkelt en protest imot at andre skal ha det bedre på bekostning av en selv.

Vi lærer jo idag opp våre unge, både kvinner og menn, til å ta liv. Dette kaller vi forsvar. Vi har jo våpenfabrikker i Norge som også Kirken støtter godt opp om. Vi har feltpresten innenfor det militære. Et gjennomført hykleri.

Min største religiøse skikkelse i mitt nåværende liv, er Mahatma Gandhi. Han tok aldri et liv. En farlig moskitomygg som satte seg på armen hans, blåste han bare bort. Den hadde selvfølgelig også sin misjon. Han fikk engelskemennene ut av hele India, uten å bruke vold. Dette til ettertanke.

Sluttbemerkning

Så må jeg få lov til å komme med en sluttbemerkning som for meg er meget vesentlig.

Hverken min far eller mor har noen gang slått meg. Ikke en ørefik har jeg fått. Dette har medført at jeg heller ikke har slått mine to gutter. Samvittigheten er meget sterk på dette punktet. Idag ser jeg kun gode resultater av det. Min ene gutt er fylkesarkitekt og min andre rådmannsassistent, og de ordner sine liv ut ifra seg selv. Ingen av dem har noengang vært arbeidssky og både min kone og jeg var meget oppmerksom på naturens betydning også i forhold til dem. Vi tok dem ut i pulk vinterstid og på turer om sommeren. Dette har nå gått så langt at begge to vet mye mere om naturen enn hva vi vet. Og de bruker den. Dette ser jeg på som en helgaring for deres eget liv.

Voksne mennesker slår alltid når ordene ikke strekker til. Barn er ofte mye flinkere og dyktigere med ord, så da blir det slag. Dette er et totalt nederlag for den fysisk sterke personen.

Min far sa også følgende: "Det er meget lett å lure andre, men lurer du deg selv, da er du ferdig."

I de senere år har jeg tenkt at: hvis jeg ikke lurer andre, så lurer jeg heller ikke meg selv.



"Teori er, når man vet alt, men intet fungerer. Praksis er, når alt fungerer, men ingen vet hvorfor." Hos oss er teori og praksis forenet: Intet fungerer, og ingen vet hvorfor.

Kaos

Vi arbeidet hardt, men hver gang det begynte å fungere, ble nye planer om omorganisering iverksatt. Jeg lærte meg senere i livet, at vi er tilbøyelige til å møte hver ny situasjon gjennom omorganisering, og jeg lærte også, hvilken vidunderlig metode dette er til å skape illusjonen av fremgang, mens det i virkeligheten forårsaker kaos, ineffektivitet og demoralisering.

Caius Petronius, romersk embetsmann under keiser Nero, år 66 e. Kr.

Har vi kommet noe lengre idag, i år 2010? Alle mennesker er jo like ulike, som alle former ute i naturen er. Det er

årene jeg gikk på folkeskolen. Hva hadde jeg lært der? Jo, jeg hadde lært å lese, skrive og regne sånn at jeg klarte meg. Men noe mere? Nei og atter nei. Et snev av bitterhet begynte å vise seg. Så fulgte neste tanke: Det har ingen hensikt å bli bitter. Nå kan du selv gå ut i livet og ta imot den kunnskapen du selv er motivert for! Og dermed åpnet livet seg opp for meg igjen.

Ansvar og glede

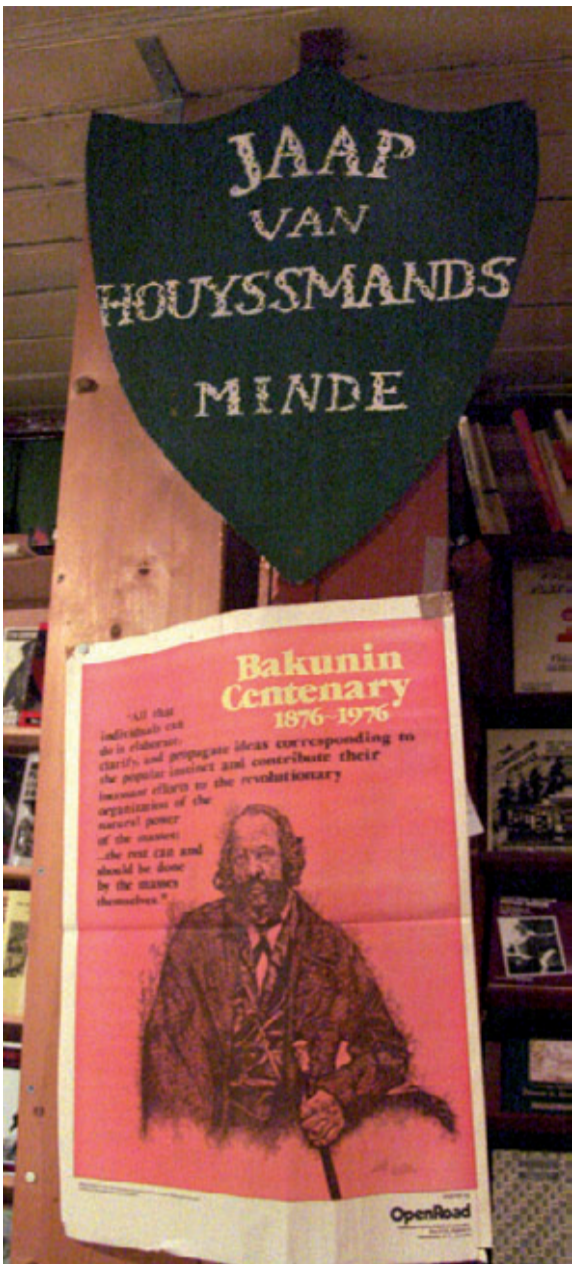
På denne veien vandrer jeg fortsatt idag. Nå har jeg kommet så langt at jeg virkelig forstår hvor uendelig lite jeg forstår. Uendeligheten ligger bare foran meg og venter på å bli tatt i bruk. Og denne forståelsen gjør at jeg er blitt en virkelig stor optimist, og jeg vil en gang forlate dette livet med takknemlighet for all lærdom jeg har mottatt i dette

alle de uendelige mulighetene som livet byr på, for hvert enkelt individ. Vi må bare lære å bøye oss for den allmechtige natur. Lære oss å være i balanse med denne. Da vil vi også finne stor ro i oss selv og effektiviteten i vår hverdag blir bare helt topp.

Vi er jo alle som en født skapende kunstnere. En liten baby ligger på gulvteppet mens far eller mor vasker opp koppene. Den voksne ser ned av og til. Hva ligger den lille og ser på? Ja, et lite rusk. Jeg må bli ferdig med oppvasken. Tenk om den voksne også hadde lagt seg ned for å se på det lille rusket som babyen hadde oppdaget. Kanskje hun eller han også hadde sett noe de aldri før hadde sett? Rusket var tykt i den ene enden. Det krøllet seg og ble tynt i den andre. En liten skarp gul flekk kunne iakttas. Likeså en kvit på det mørke lille rusket.

Bokkaffistove

<http://jaap.frihetlig.org/>



Kjædelig teori eller var alles frelse?

Berre avdi vi gamle é, blirrú itte kvitt hine hårde gammalanarchestikere vi hev vaart vaabensjold heve!

ENESTE LØSNING= ØkoLespisk-Femiofili



Foto: Mona Hagen Pedersen
Rot: Krake

Alt fra skumsleikere og søppeljøglere til skautatere og voldshekser kan finnes i arrangerte kaffistovebilder. For alle trenger dei tilgang til neoslos bredeste utvalg av autonome skrifter. Teikn-i-serie har di au!

For mer om JAP sjå s.24

OBS: GRATISANNONSE

Islam = kristendom



Same shit, new wrapping

Frekk forfalskning

Debatten om og hetsen av Islam og muslimer fortsetter for fulle muggen i media. De blir framstilt som blodtørstige ekstremister grunnleggende forskjellige fra dannet vestlig kultur. Denne oppfatningen har ikke bare oppslutning fra rabiater rasister rundt FrP, men også langt inn i kristne miljøer, som tydeligvis har glemt alt Jesus sa om nestekjærlighet og om å kaste den første sten, og isteden dyrker sin sjåvinisme, redsel og hat. Våre idealer om personlig frihet, demokrati og likestilling blir plutselig kalt vår "kristne, europeiske kulturarv", som nå skal være truet av fattige innvandrere fra muslimske samfunn.

Dette er en utrolig frekthet og historieforfalskning i stor skala. Personlig frihet (både religiøst og seksuelt), demokrati og likestilling mellom kjønnene er slett ikke noe som har preget den kristne bevegelsen gjennom tidene. Tvertimot, alle disse borgerrettighetene har blitt kjempet fram *på tross av* sterk motstand fra kirken. Selvom Jesus og hans ord og gjerninger dras fram som favoritt-maskot i kristendommens festtaler, så er det Gammelttestamentets bitre og hatefulle holdninger som har preget deres hverdag i århundrer. Dagens liberale og dvaske kirke er bare noen få tiår gammel, og er et resultat av at den har mistet sitt grep om folks følelser og tanker i vårt moderne forbrukersamfunn, og nå må framstå mer sivilisert for å kunne få noen tilhengere på et fritt og åpent åndsmarked. Tilogmed Helvete har nå blitt avskaffet av kirken. De tidligere horror-beskrivelsene som ble utpenslet i konkrete detaljer for å skremme folk til underdanighet bortforklares nå med at det var rent symbolsk ment, som pinen ved mangelen på Gud i våre hjerter...

En annen ting som disse selvgode sjåvinistene glatt overser er at selvom de vestlige idealene er sunne og fornuftige så har de sjelden blitt fulgt av Vesten selv. Europeere har slaktet og torturert hverandre i et utall kriger, og drevet undertrykking og utbytting av store deler av verden gjennom kolonialisme. Vi husker ennå hekseprosessene, slaveriet av afrikanere i industriell skala og nazistenes Holocaust – alt i den kristne Guds navn.

Våpen...

Fokuset på muslimer og Islam er ikke gammelt. Folk og media i Vesten var ikke særlig interessert i det før Sovjetunionen brøt sammen og Den

Kalde Krigen tok slutt rundt 1990. Krigsmaskineriet hos verdens mektigste imperium USA (og halehenget NATO) trengte da et nytt fiendebilde for å rettferdiggjøre sin eksistens og store del av statsbudsjettet. Krigsindustrien er USAs største økonomiske sektor, med tusener på tusener av arbeidsplasser. Lockheed, Boeing, MacDonnell-Douglas, GM... Hver dag omsettes det våpen for 3 milliarder dollar og våpenindustrien er vant til profittmarginer på 20-25%. Våpnene må forbrukes så man trenger å lage nye!

...og olje

Fokuset ble satt på muslimer siden verdens største olje-resurser finnes i muslimske araberland, som nå lå åpne for vestlig imperialisme uten konkurranse fra Sovjet. Først måtte man fjerne gjenstridige loka-



Saddams invasjon, det er ikke engang et egentlig land, men er faktisk den lokale emirens private eiendom. Saudi-Arabia er et land uten politisk frihet, med middelaldersk straffelov og hvor kvinner har nesten ingen rettigheter, men det er en lydige allierte av USA: de leverer sin olje og kjøper sine våpen, og da er det ingen som snakker om mangelen på demokrati og menneskerettigheter – eller deres aktive støtte til Al-Qaida og andre forbitrede ekstremistgrupper.

Tro og samfunn

Det var den politiske bakgrunnen for dagens fokus på muslimer og Islam. En annen tråd (som hittil dessverre mest har blitt sausa sammen med denne propagandaen) er diskusjonen om menneskesyn, moral og etikk i Islam og muslimske samfunn. Det er

åndelighet og moral som islam har i disse landene. Og dessverre finnes det fremdeles tusenvis av kristne fundamentalister i Norge, som jobber for at kirken skal gjenvinne denne tapte posisjonen.

Hvor dominerende makt religionen har skyldes altså samfunnet den utspiller seg i, og har mindre å gjøre med om religionen heter islam eller kristendom. Vi skal tvertimot se at disse som nå framstilles som motsetninger egentlig er veldig like. Like ille.

Den Strengte Far i ørkenen

Etter tusen år med kristendom (og deretter den slitsomme kampen for å frigjøre offentligheten fra den) har vi blitt vant til å tenke på religioner generelt i lys av den. At det innebærer én Gud som vet og styrer alt, og ubarmhjertelig krever blind lydighet og underkastelse, ellers venter forferdelige straffer. Men i virkeligheten er dette synet på religion et merkelig unntak, både historisk og geografisk. De fleste åndelige retninger tenker ikke slik, verken hinduisme, buddhisme, sjamanisme eller de mange naturreligionene. Det er bare i midt-østens karrige ørkenlandskap at slike ideer har oppstått. Mange av diskusjonene i media om jødedom, kristendom og islam fokuserer på små teologiske forskjeller dem imellom, men sett i et større perspektiv er det "same shit, different wrapping", og slik grupperes de også i religionsvitenskapen.

Disse monoteistiske religionene deler både geografisk og historisk opphav, mange av mytene og karakterene i dem (Abraham, Moses, Jesus...), og ikke minst *ideologi*. Vi oppgående mennesker som ikke selv er rammet av disse religionene nekter å la oss begrense til å diskutere faktisk eksistens av Gud eller ikke (og evt. hvaslags gud), men betrakter og behandler dem som enhver annen politisk/filosofisk retning, som må tåle analyser og kritikk i det pluralistiske samfunnet vi har kjempet fram. Men her må vi holde tunga rett i munnen, og prøve å være seriøse. Det er ikke noe mål å såre folk, det fører ikke til noen positive forandringer, og vi må innse at de religiøse som oftest har investert mye av sine følelser og identitet i religionen sin. "Yttringsfrihet er ikke sjikaneplikt", som Kåre Willoch formulerte så presist i forbindelse med Muhammedkarikaturene. Vi klarer bedre enn som så:

Monoteistenes originale bidrag til verdenskulturen er ideen om sex som syndig og skittent

le krigsherrer som Saddam Hussein (først i Kuwait-krigen og deretter i den mye større Irak-krigen), og unnskyldningen var som alltid fra aggressive imperier at man skulle bringe "demokrati og menneskerettigheter" til de stakkars undertrykte innbyggerne... Propagandaen mer enn antydte også at det dreide seg om en "clash of civilizations" mellom islam og kristendom, og fikk dermed røverkrigene til å framstå som et religiøst korstog.

Men så lett lurte er vi ikke! Hykleriet var skrikende tydelig: vestlige interesserte har aldri opponert mot diktaturer og elendighet så lenge landene leverte råvarer uten å mukke, og slapp til vestlige ferdigvarer på sine markeder. Tvertimot, de har ofte jobbet aktivt for å få innsatt slike regimer, og startet/støttet statskupp mot lovlig valgte regjeringer. Kuwait var ikke heller noe demokrati verken før eller etter

jo en interessant og legitim diskusjon. Ikke fordi islam og muslimer er eller noengang har vært noen trussel mot vestlige samfunn. Men fordi det bor flere millioner relativt nyinnvandrede muslimer i Vesten, og det har gitt en rekke mindre kulturkollisjoner i forhold til hva religion kan diktere og hva det sivile samfunnet rundt godtar.

Norge i dag er heldigvis stort sett sekularisert, og religion ses på som en privatsak som alle kan drive med som de vil, så lenge de nogenlunde følger storsamfunnets regler for borgernes rettigheter og plikter. De fleste innvandrede muslimer i Norge kommer fra land som er langt mindre utviklet industrielt og kommersielt, og hvor religionen derfor fremdeles har en mono-kulturell plass. Vi behøver ikke gå lenger enn kanskje hundre år tilbake i Norge heller, så hadde kristendommen tilsvarende monopol på

Ferdigmat

Hva er det så ved disse ideologiene som gjør dem uspiselige for en moderne anarkist? Først og fremst kanskje det avstumpede og banale synet på åndelighet og religiøsitet som de innebærer. Det følger av deres forklaringer og regler nedfelt i *bøker*, og aksept av disse som eksepsjonelle og evige sannheter. Disse ble åpenbart for menneskene i en fjern fortid som en ferdig pakke fra Gud, en bruksanvisning for livet og døden, og oppgaven for dagens mennesker blir bare å prøve å forstå og følge dem best mulig.

Det er altså ikke noe fokus på at vi selv aktivt må jobbe oss gjennom en personlig vekst, hvor vi løser opp og kvitter oss med traumer, hang-ups og fordommer ved økt selvinnsett, og dermed kan oppnå en hellig innstilling til livet, døden og verden. Tvertimot krever disse religionene at medlemmene passivt underkaster seg, gir opp sin kritiske sans og Tror heller enn å selv se, føle og forstå. Det innebærer jo å gi opp, og rømme fra de vanskelige eksistensielle problemstillingene man må gjennom for å bli voksen. Det blir for feigt og uansvarlig. Jada, det kan være krevende å bli voksen, men det er nok ikke noen løsning å late som man fortsatt er et ansvarsløst barn, og bytte ut en trygg og beskyttende mor med Gud.

Det syndige Livet

Det var den åndelige kritikken av det jødisk-kristne-muslimske kompleks. Det står ikke bedre til med den etikken og verdenssynet som følger av denne ideologien. Kampen for bøkernes evige sannheter gir disse religions-samfunnene et engstelig, nevrotisk preg. Følger vi Guds vilje, eller er det

Satan som frister og lurer oss til synd? Får vi belønning, eller venter straff i form av sykdom, ruin eller Helvete? Denne ansente tilstanden skaper en generell redsel for variasjon; m.a.o. intoleranse. Personlig frihet blir dermed en trussel: det kunne jo hende at et enkeltmenneske ved seriøs kontemplasjon kom fram til helt andre konklusjoner enn dem angitt i de hellige bøkene.

Dette kontrollbehovet gjør at naturen (og spesielt vår seksualitet) blir farlige kaos-krefter som må temmes. Monoteistenes originale bidrag til verdenskulturen er ideen om sex som syndig og skittent. Det har gitt en streng kontroll og en masse tabuer rundt kroppslige funksjoner generelt, og et fokus på intellektualisme og abstraksjoner: ideen om Tanken og Sjelen som noe adskilt fra – og bedre enn – materien. Det har også gitt et syn på den materielle verden som noe man skal overvinne og dominere over, istedenfor en økologisk sunnere respekt med fokus på samarbeid og bærekraft.

Troen på absolutte motsetninger – den rent gode Gud mot den rent onde Satan – forplanter seg til alle deler av livet, med mentale vanntette skott mellom kropp/sinn, lys/mørke, mann/kvinne godt/ondt.

Men det å flykte fra sine vanskelige følelser får katastrofale følger, for de blir jo ikke borte av den grunn. De blir bare liggende på ubevisste nivåer i våre sinn, verkende sår som bobler opp til overflaten og forgifter våre liv. Det er ikke tilfeldig at folk fra religiøse

miljøer er overrepresentert blandt våre psykiatriske pasienter. Kulturen utenfor det jødisk-kristne-muslimske kompleks har lyktes bedre med å integrere både det gode og vonde, f.eks. kinesisk yin/yang-tenkning eller hinduismens omfavning av også verdens destruktive krefter, som billedliggjøres som egne guddommer og bearbeides i et rituell fellesskap.

Motsatt av hva de selv påstår så oppfordrer midtøstens religionene dessuten til dårlig moral. Man er ikke snill og hjelpsom fordi man vil og innser at det er best for alle, men fordi man håper på personlig vinning: slippe unna Guds straff, og få Guds belønning i paradiset.

Hvis vi skal tro på bøkene som disse religionene bekjenner seg til så blir konklusjonen at Gud er grusom, selv-høytidelig og hissig. Det er selvfølgelig en mulighet. Men skal man ta ideen om Gud alvorlig, så må det da være blasfemisk å påstå at noen kan kjenne Guds egentlige vilje og kan skrive den ned i bøker...?

Tunga rett i munnen

Folk kan tro hva de vil, lese hva de vil og bedrive ritualer som de vil i det private, det er et viktig prinsipp i et liberalt samfunn. Men når de trekker sine religiøse forestillinger ut i offentligheten må de tåle å bli kritisert som enhver annen idé. Da er det viktig å huske på at vi kan fordømme og forkaste disse livsfiendtlige ideologiene uten å avsky de konkrete *menneskene* som bekjenner seg til dem. For vi må

ikke rote oss bort i ord og begreper og glemme virkeligheten: hvert menneske skaper sine egen tolkning av religion, og det finnes ikke en kristen eller muslim som godtar og lever etter alle deler av sine hellige bøker. Det er jo også bare visse utdrag av disse tekstene som er i daglig bruk, som siteres i religiøse seremonier eller brukes som rettesnor for hverdagens etikk.

"Neither God nor Master"

Kristendommens grep om folkesjelen har avtatt drastisk i etterkrigstida. Det skyldes nok hovedsakelig velstandsøkningen som ga alle mat, klær, trygghet og utdanning, og dermed mindre behov for å trøste seg med tanken om et bedre "liv" etter døden eller en allmektig Gud som på tross av all elendighet egentlig er god og passer på oss alle. Men det skyldes også tiår med aktiv problematisering og kritikk av religiøs ideologi i den offentlige debatten. Naivt trodde vi kanskje at vi hadde vunnet den kampen en gang for alle, men nå ser det ut til at vi er på'n igjen: tusener av innvandrede muslimer og katolikker fra land der religionen fremdeles har en dominerende plass har gjort det nødvendig å ta nye runder mot denne typen ideologier. Vi har sluppet løs fra protestantismens fengsel og nyter livet ute i det fri, og lar oss ikke dra inn i cella igjen av katolisisme eller islam uten motstand!

Are Hansen

For et større perspektiv på utviklingen av religiøse ideer se artikkelen "2000 år i ekstase" i GA 184, på www.gateavisa.no

CIRCUMSTENSIALISM=OMTRENTIALISME

HVA SKAL VI FORHOLDE oss til?

VG idag (fex):220000 døde i panikkangst under oksel åpene i Pamplona,sier ingressen.Leser man videre står det plutselig 200000(?)

Myndighetene sier, via norge-rundt publiserte, offentlige dokunemanger i dagspressen-år etter år at det er fantastiske 5.000.000.000.000.-fem milliarder for de som ikke kan telle nuller eller til over ti-kr. i oljefondet.År etter år.Hvor blir den økte formuen av?Ikke å forglemme at vi-for det er det myndighetene kaller oss da,vi mistet 622 mrd. på aksjespekulasjon (også kalt invistering) + invisteringene i pengefondene.

Så hvor omtrent kan man bli.Omtrent er noe som brukes,fex hvor god form man er i.Som i:"Jeg skal gå BirkeBEINERN.Omtrent så bra BJ(TM)."Ikke om formularer som inngår i samfunnsmessige konstollasjoner.Dette har vel etterhvert kommet så langt at man ikke kan stole på noen.Så "ære,være" forsvaret som IKKE vet at 48 har blitt skadd i A-stan.De drivever ihvetfall ikke med omtrentialisering.De bar vet ikke hva de river med.Hverken i Afghanistan eller ellers.(Er det for mye afgahn der , så kortidshukomelsen svikter.)

Circumstensilismen har ridd os som en mre helt siden tabloidformatet oppstod. Runde,fine tall selger stot tydeligvis.Det er jo enklere å tenke og huske overkriften "nesten en million" enn overskriften "732485".Neste skritt bør jo være å forenkle Statisk Årbok med så å si runde tall.Så kunne vel relevant innfomasjon herfra også renne oss i hug fra dags- og tabloidpressen.

Nei,nei gutt,som man sa i eldre dager,dette må ta slutt.Når 6432 dør av en tsunamiflodbølge på Austre-Åmøy i Ryfylke,så er 6432 personasjer.Ikke 6000,6500 eller 7000,Dermed basta.For i tilfelle ikke,hva blir den neste omtrentialismen?Vi er nesten i krig med Afghanistan?

Atle Waage

Illus: Snusmumrikken





Miljøkonfe

Klimaskeptikere forener de grønne bevegelser. Selv om klimakamptilslutning miljøkonferansene lider under den samme skepsisen. Vi samles mer enn noen ganger i løm de uforpliktende møtene. Alle er så velmenende og imøtekomme

Effektivt

Det er drit dyrt å dra på miljøkonferanse. Ikke bare om man skal utenlands. Når alle gode makter samles for å redde verden behøver man ikke spare. De flys inn fra øst og vest fordi (!) konferansen er på et hotell ved Gardemoen Airport. Veldig effektivt.

Heldigvis virket det ikke som det bare var betalende deltagere. Både frivillige, studenter og journalister var gratispassasjerer på fremtidsmessen! Jeg var ikke alene om å være her i egenskap av å ha en ond makt i ryggen.

SuckSatansCock

Den imponerende talerlisten hadde trukket over åtte hundre deltagere. Arrangøren av spetakket er en ni år gammel miljøorganisasjon kalt ZERO. Zero ble etter sigende dannet av utbrytere fra Bellona. En fraksjon som syntes det var en dårlig idé å bekjempe Satan. Man ville oppnå mer av å suge Satan. Suck Satans Cock – SSC-strategien hersker. Deres mål er null utslipp, så de svelger alt. Men det funker. Det de får til er imponerende. Beherskede og målrettede mennesker. Som deres leder: Einar Håndlykken. Jeg vet ikke om det var hans forslag, men en rekke oljeselskaper kaller seg nå energiselskaper. Å definere "grønnvask" er vanskelig. Her eksisterer løgn og sannhet problemfritt side ved side. Det er forbudt å si noe negativt.

Gangene i hotellet er fulle av folk i dress som stimer forbi en lang rekke med stands. Sukkertøy og frukt. Aker gir bort vesker av et eller annet miljøvennlig. Hydro deler ut vann i aluminiumsbeholdere (vanlig boks?). Det er dritlang dokø. Doen er liten, men salen er svær. Det er et mylder av stemmer i rommet. Så begynner det. Høy musikk pumpes ut av høyttalerne fra scenen. Scenen er stor så talerne har mikrofoner. De vises i tredobbel størrelse på skjermen bak dem. Alle ser. Alle hører. Vi ønskes velkommen.

Bunnen

Det blir brukt mange fine store ord. Både på norsk og engelsk. Det er også en del bekymrede miner. Talerne hol-

der publikums oppmerksomhet. De stryker oss med hårene og får oss til å le. Helt til Hilde ødelegger kosestunden ved å tøyse tidsstrikken så langt som mulig, når vi venter på BOB GELDOLF. Vel, det var bunnpunktet. La meg kort nevne noen høydepunkter fra talene.

Høydepunkter?

Jens Stoltenberg mimrer om klimamøtet i København, da han og en rekke andre ministre fikk så dårlig kaffe at de ikke klarte å diskutere klimaproblemene. De ble stadig avbrutt av utbrudd om den ræva kaffen. Det hjalp heller ikke særlig at rundstykkene var pakket inn i plast. "Hvor bærekraftig er det liksom? Neida. Knegg knegg knegg! Vi fikk jo snakket litt om miljøet da."

Hilde Frafjord Johnson: "In the name of climate justice!"

Bob Geldof sparker både opp og ned. Det er mye vi kan gjøre hver for oss. Og politikere burde bruke mer. "De summene politikerne ikke vil bruke på klimatiltak er små i forhold til hvilke de brukte på å redde banker under finanskrisen. Summene vi trenger til klimatiltak er mindre enn det vi bruker på barbedukker." Han har en lang liste. En lang liste om dekadens. Det er mye dritt vi bruker penger på. Hvorfor kan vi ikke bruke mer på miljøet? Det er mye å ta av.

Mingle?

Det var ikke noen hørbar latter da hun sa det, men jeg lo godt inne i meg når konferansier røper at hun bare for noen år siden mente at klimaspørsmål hørte hjemme på alternativmessen. Før lunsj ba hun oss mingle. Jeg vet ikke helt om jeg fikk noe ut av å mingle.

- Venter du på noen? Kan jeg?

- Nei. Ja.

- Hei... Kris.

- Hei... Tone.

- Det var helt umulig å finne et bord jeg kunne stå alene ved.

Ikke alle nøyer seg med å tenke det.

Skjevt blick. Hun bruker lenger tid på å svare enn hun liker.

- Synes du det er interessant?

- Både og. Ganske interessant, og en del bullshit.

- Ja, det burde vært mindre bullshit.

- Nei, det interessante er jo kjedelig. Bullshit er mye morsommere. Særlig Stoltenbergs bullshitt. *Knegg knegg knegg! Tygg Tygg tygg. Jeg spiser rå grønnsaker.*

Hun tar ordet.

- Hvor kommer du fra?

- Fra skogen.

- En bygd i skogen, hm... ? Jeg lurar ikke på hvor du kommer fra, men hvilke organisasjon eller firma du kommer fra.

Latter mellom ordene.

-Jeg kommer fra en disorganisasjon. Jeg skriver for Gateavisa.

Smil i øynene. Hun synes jeg er morsom.

-Hva er Gateavisa?

Spøkelset i Hjelmsgate. Organet for Sannhet og Sex.

-Anarkist-avis.

Stillheten senker seg over smilet. Tygg tygg tygg. Samtalen er i en hengemyr. Er det min tur?

- Hvor kommer du fra?

-Øh... altså. Jeg er ikke herfra. Det firmaet her.

Hun peker på navneskiltet og svelger.

-De hadde noen ledige plasser. Jeg ble ringt for noen dager siden bare. Jeg er bare student.

Bare student?! Vantro! STUDENT 4-LIFE! Er det mulig... Skikkelig digg kyllingwrap. Jeg kan snart gå og hente meg en brus til, så slipper hun å ha det pinlig i lunsjen.

ØkoCoka

På vei bort for å hente meg en brus stod det plutselig en mager fyr med spisse sko foran meg. Vi holdt på å grise hverandre til med matrester, men vi berget begge balansen. Han så på meg over solbrillene. Hvor har jeg sett det blikket der før? Det sto stille for meg en stund. Jeg oppfatter klubb-tilbakeblikket på returen. Brikkene faller på plass. Situasjonen var ny. Jeg rekker frem hånda.

- Kris.

-P-p-per. Per.

-Hva slags energipolitikk er det du fører?

Det unaturlige snufset mitt gjør ytringen entydig. Et lite rykk i ansiktet bekrefter sporet.

-Jeg har investert i økologisk landbruk i Bolivia.

Noen minutter senere snuser vi i oss en stripe økologisk kokain. Er det mulig? Han fortalte meg hvordan folkene i finans har tenkt å redde verden. For å få noe til å skje raskt så er det bare å legge til rette for at man kan tjene penger på det. Nemlig. Og det er i ferd med å skje nå. Fremtiden ser mye lysere ut.

MoneyMoneyMoney

Etter lunsj var det flere talere. Temaet glir over i teknikk. Ingeniørene og investorene. Innovasjon og penger. Snart er det ikke mer penger å tjene på olje, det er på tide å se fremover. Hva skal barna våre tjene penger på hvis de ikke kan tjene penger på olje? Dette er alvorlige spørsmål. Hvis vi ikke løser dette vil de ikke ha like mye makt som oss. Zero er en miljøstiftelse som tar disse problemene på alvor. Folk kan ikke skremmes til handling! Folk må fristes til handling med søtsaker og nye ting!

THE FATM

LA OSS VÆRE VÅ

Vårt bidrag til å sk

Biodrivstoff kan til

de mest effektive m

du også få en slank

største distributører

dens biler. La os

utvikle en bedre ene

Hey Ho! Lets go!

ransse DELUX

utningen visstnok er tilbakegående virker det ikke som
n gjerne på et hotell hvor vi kan spise og drikke godt imel-
le, særlig nå når de har fått en felles fiende.



MOBIL

RT EGET DRIVSTOFF!

kape nye energikilder som biodrivstoff, er noe vi er stolte av i **SJEL**.
og med lages av menneskefett. Dette **fornybare** alternativet er en av
åtene å redusere CO2-utslippene fra biler og lastebiler på i dag. Samtidig vil
ere figur, og du slipper å tenke på hva du stapper i deg. Som en av verdens
av biodrivstoff, spiller vi en ledende rolle i å drive både dagens og fremti-
s bruke renere energi. **SJELS** FatMobil illustrerer vår ambisjon om å
ergifremtid for oss alle og at vi ikke bryr oss om hvor mye penger vi tjener.

*Text&logo: Mester Kris Guttssønn
Tegning: Snusmumrikken*

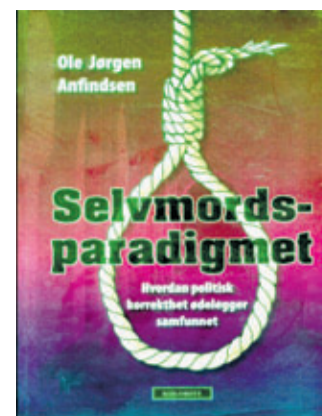
Anfindsens rasegulp (en bokanmeldelse)

Årets julegave var definitivt "Selvmordparadigmet" av Ole Jørgen Anfindsen. Min ellers så radikale bror hadde valgt den ut utelukkende på undertittelen, "hvordan politisk korrekthet ødelegger samfunnet", og ble heller lang i maska da jeg begynte å lese høyt fra boka. Det samme ble jeg da jeg googlet boken og forsto at dette kampskriftet for "hvitt selvstyre" og rasehygiene faktisk var blitt omfavnet av det brede norske samfunn.

"Selvmords-paradigmet" har som hoved-teori at multikulturalismen er et marxistisk komplott for å ødelegge den vestlige sivilisasjon og knuse den hvite rase en gang for alle. Som han skriver i boka (s223): "Totalitære tendenser florerer i academia, og ikke bare i Usa. Disse folkene lar seg neppe stoppe av midlertidige nederlag, og kommer til å fortsette sin nøye planlagte undergraving av Vestens og hvite menneskers eksistensberettigelse." Det er disse kreftene Anfindsen går til krig mot i sitt essay. Hans hovedpåstand i boken, som han bygger sine argumenter rundt er heller tvilsom forskning om hvorvidt IQ er genetisk betinget. Anfindsen mener den er det, og at den hvite rase har høyere IQ enn de fleste andre raser. Derfor, utlegger Anfindsen, vil innvandring føre til at den hvite rase blir utvannet, og vi vil miste vår genetiske overlegenhet. Som han skriver i bokens konklusjon: (s.387): "Poenget er ikke å "bevare Europa hvitt", men at tilførsel av fremmede gener må skje med respekt for de rammer naturen setter, og altså ikke på en slik måte at våre samfunn kollapser". Med andre ord, rasehygiene, et godt og gammelt ord med klangbunn i Auschwitz og Treblinka.

Bokens perspektiv er forsøkt holdt kaldt biologisk, med analyser av de forskjellige rasene og kulturene som verdi-nøytrale kliniske fenomener. Anfindsen

mener at det ligger i menneskets natur å ville dominere sine omgivelser, ta deres kvinner og påføre dem din egen kulturs dominans. Innvandrerne spyspiss er de kriminelle, for som han skriver: "Med utgangspunkt i etnisk, religiøs eller ideologisk definerte grupper, har man et ønske om å ydmyke, terrorisere eller på andre måter svekke den opprinnelige befolkningen i landet, samt tilrane seg makt og velstand fra vertslandet, slik at gruppen man tilhører etterhvert kan bli stadig mer dominerende." Dette er ikke ondskap i hans øyne, det er bare slik mennesket er, og med mindre vi i den hvite rase skjerper oss og gjør noe med dette så har vi bare oss selv å takke. Et av fremtidsscenariene han ser for seg er et hvitt holocaust, der muslimene utrydder alle hvite menn og tar kvinnene våre til avl. Og slik fortsetter det, side opp og side ned, i jamfulle 393 sider. Anfindsen tar aldri helt av, og holder en sivilisert tone hvor han blant annet skryter av sine muslimske venner, osv, men her og der glipper maska og hvit-makt retorikken hans kommer igjennom. Plutselig, midt i et saklig inlegg, kommer han med påstander som "Europeere flest disponerer ingen våpen, samtidig som visse innvandregrupper driver aktiv opprustning i påvente av fremtidig borgerkrig eller annen urolighet" uten noen form for kildehenvisning til motiv, kun et intervju med en fyr i Vollsmose.. Han er beinsikker på at academia er infisert med anti-hvite forskere, noe som er en interessant videreføring av den vanlige amerikanske White Power-anklagen mot jødiske akademikere fra den liberale delen av politikken derover. Kanskje enda mer ekstremt, Anfindsen lener seg sterkt på den norske bloggeren Fjordmann, og gir ham sågar ett av seks appendix i boka. Her skriver han ting som "Hvorfor hyller venstresidens multikulturalister voldelige og totalitære bevegelser i andre deler av ver-



den som "frihetskjemper", mens innfødte i Danmark eller Storbritannia omtales som nazister eller fascister av de samme", og tegner et tydelig bilde av at vi er inne i en skjebnekamp hvor alle midler må tas i bruk. Politikarane jug, de vil utrydde oss. Fjordmann skriver til daglig på nettstedet Gates of Vienna, og er der klar på at målet for "den europeiske motstandsbevegelse" må være en rasekrig, drevet av den hvite arbeiderklasse mot deres politiske herrer og mot innvandrerne. Anfindsen er mer elegant enn dette, og tar altså offisielt avstand fra dette ønsket, men han unnlater seg ikke å anse at dette blir resultatet med mindre den europeiske politikk snus 180 grader rundt.

Ingenting av dette ville egentlig ha vært så sjokkerende om ikke det var for mottagelsen boka fikk. Mannen ble lansert på Litteraturhuset, og debatterte bl.a. Gateavisas Thomas Hylland Eriksen. Han har fått gjesteskribent-plass på Vårt Lands debattforum, og klippekort i Klassekampen. Dette sier noe om dagens debattmiljø, at en mann som klarer å skrive setningen "Om raseblanding fører til degenerering eller ikke, er først og fremst et vitenskapelig spørsmål, og det er ikke lett å se hvorfor en velbegrunnet oppfatning av dette skal kunne stemples som rasisme" får talerstol på noen av landets fremste intellektuelle arenaer.

Fnord

LARP i Norden

De færreste jeg kjenner har noen som helst formening om hva laiv-rollespill innebærer, og de som har det går som oftest ut fra at det gjelder folk som løper rundt i skogen med plastikkverd og rare kostymer og leker Tolkien. Årets utgivelse, prydboken "Nordic Larp", forandrer alt dette.

Boken omtaler 30 LARP (Live Action Role Playing) -spill fra 1994 og frem til i dag, og viser hvordan de nordiske larp-miljøene gradvis har bygget det som begynte som en hobby om til en distinkt og egen kunstform, både hva gjelder teori, utforming og instilling fra spillerne. Jeg skal komme tilbake til selve kunstteorien som trer frem i en senere artikkel, men da dette er en bokanmeldelse vil jeg bare kort skissere noen kjernepunkter i det som gjør nordisk Larp unikt.



Selvbygging av drage, Dragonbane.
Foto:Saara Kähkönen

Først og fremst ligger det hele i begrepet "immersion", på norsk blir vel dette innlevelse. Spillerens utfordring er å gå inn i rollen i høyest mulig grad, og i spillets gang holde på denne rollen uansett hvilke situasjoner som oppstår. Dette betyr at man aldri tar "off-game"-pauser i spillet med mindre det er fare for liv og helse, noe som en del har funnet ganske så skremmende. Det andre elementet er hvordan larp-sjangeren har utviklet seg fra å være enkle Tolkien- og vampyr-ripoffs til å bli seriøse intelligente produksjoner, basert vel så mye på akademisk teori og allmenn litteratur som på fantasy-sjangerens velkjente formeler. Det kanskje vakreste eksempelet er "1942 - Noen å stole på" som gjenskapte ned til minste historiske detalj livet på øya Herdla utenfor Vestlandet under tysk okkupasjon. Her var ingen actionsekvenser, ingen kjemping, bare et stille rollespill hvor man levde ut spenningene i bygda mellom de lokale og den tyske utposten med alt det innebar. Et annet spill verdt å nevne er "Europa", hvor spillerne i tre dager agerte flyktninger fra den store nordiske borgerkrigen som har søkt asyl i et slavisk land. Spillet foregikk på en interneringsleir, komplett med russiske vakter, og ble for mange av spillerne en erfaring helt opp mot det mentale smertepunktet. Et langdrygt og intenst teaterstykke uten annet publikum enn spillerne selv, der ingen så helheten men bidro til å male et fragmentarisk verk kun seinere manifestert i den kollektive rekolleksjon av spillet. Boka er som sagt et prakt eksempalar, over 300 sider fullfargetrykk, og hvert spill er beskrevet av deltagere eller arrangører. Noe av det mest interessante for oss kunstinteresserte er å se utviklingen fra lek til kunst, hvordan miljøet rundt spillene blir gradvis mer selv-



Fraternisering med fienden. Fra 1942. Foto: Britta K Bergersen

bevisste på sin egen skapning og hvordan kunstbevisstheten nærmest vokser organisk frem hos arrangørene. Boken er et must for enhver kunstinteressert, koster 250 spenn pluss frakt, og kan bestilles via nett på nettbutikken Fëa (<http://shop.textalk.se/en/shop.php?id=19308>). Anbefales!

Fnord

Språklig skarp satire

I Arild Reins siste roman "Den evige fred" er handlingen lagt til et Oslo ti år fram i tid, til 2021. Den kan sjangermessig klassifiseres som en dystopi, en negativ framtidssjanger. Allerede eksisterende motsetninger mellom ulike klasser og religiøse minoriteter, er blitt tilspisset og dermed tydeligere.

Romanen har undertittelen *En politisk farse*. Farsen er sjangermessig i slekt med komedien og satiren, og er et blandingsprodukt med lavere status enn det rene og opphøyde. Satiren er historisk sett en sjanger som påpeker og latterliggjør skeivheter i samfunnet og menneskelig dårskap. Kontrastene og konfliktene blir stilt opp mot hverandre og aksentuerte. Slik kan romanen også leses som en dyster og svart satire over den norske oljenasjonen og politikerne som er valgt til å administrere den.

Den ytre rammen for romanen er et utbrudd av et virus som gjør de smitta til levende døde, med appetitt på ferskt menneskekjøtt. Politikerne har forskanset seg på Stortinget med store ressurser av mat, rus og porno. Utenfor raser en epidemi blant befolkningen som får klare seg som best den kan. Nærmer noen seg Stortinget får de smake hett bly fra Uzier og Kalashnikov. Politikernes eksesser i rus & sex døyver frustrasjoner på det kroppslige nivået, som i språket kommer til uttrykk som hardkokt kynisme. Men det er en vulgær og egoistisk kynisme, uten moral og ideologi. Og avstanden er dobbel: Ikke bare er politikerne fjerne fra de velgerne som har gitt dem makt, de er også fjerne fra den ideologi og det partiprogrammet de skal representere. Ideologien er ikke internalisert som tenkemåte og levemåte. Den er kun et kostyme som dårlig skjuler et primitivt maktbegjær.

"Det hadde breidd seg ei stemning av livsforakt på Stortinget. Sløret kalla politikarrøyndom hadde rivna, og den rå og brutale makta hadde gjenerobra førarsetet og viste sitt grufulle ansikt. Ozonlaget rundt den sosialdemokratiske orden var i ferd med å smuldra heilt opp. Det kunne ingen vera i tvil om". (s. 140)

Et dekadent sosialdemokrati kan ikke holde stand mot en fascistoid kapitalisme, og kan ikke forvalte og kommunisere reelle verdier. I et slikt samfunn har anstendighet og dannelse dårlige kår. Vi ender opp i en alles kamp mot alle, og alle er rasende på den som står foran i en hvilken som helst kø. Dette er den omvendte sosiale utopien, dystopien.

Fortellerstemmen tilhører likhunden Harry, som fra sitt lave perspektiv observerer tobeiningene, menneskedyret, i sitt moralske forfall. Likhunden Harry er misantropisk, men hans eksistens er prisgitt menneskene, og under de rådende forholdene må han være slu og pragmatisk hvis han vil berge det eneste han kan se verdi og mening i, sitt eget liv.

I dette ligger også å leve så hemmelig som mulig, å holde seg under

radaren. Noe som ikke alltid lykkes, og likhunden Harry får også sine tilmålte, men uventede støvelspark fra maktas arrogante sadisme. Slik blir også Harry den som står nærmest det fornuftige mennesket i denne teksten.

Han observerer dekadente orgier og rusbruk i et Storting der rommene stinker av uutlufta tarmgass og kjønnssekreter, og der det aldri er langt til nærmeste barskap. Her finner vi mange referanser og allusjoner til andre rikers sammenbrudd, fra keiserlige hoff i



Dekadente orgier og rusbruk i et Storting der rommene stinker av uutlufta tarmgass og kjønnssekreter, og der det aldri er langt til nærmeste barskap

Roma, til en viss bunker i Berlin i maidagene i 1945. Referansene til det sistnevnte er tydelige gjennom at statsministeren (Bossen) overlever et bombeattentat fra sine nærmeste medarbeidere, han gifter seg i et av de innerste rommene, han har ei høyt elsket schæfertispe, Dolly, og han lar blåsyrekapslene komme i sirkulasjon mo slutten av saga.

Dette hardkokte, usensurerte språket er rikt på allegorier og spenstige metaforer som gir leseren språklige kilevinkler. Teksten er omvendt språkvasket, med mange skitne ord som minner oss om farene ved Renheten. Dette går direkte i mot en borgerlig forståelse av litteratur, og romaner som underholdning for en halvrik middelklasse med halvhøy utdannelse. Boka kan leses som et velformulert angrep på maktarroganse og politisk selvforherligelse, og føyer seg språklig og tematisk inn i rekka av de fire andre bøkene som til nå utgjør AR's forfatterskap: *Stavangertrilogien* (2005) *Vintercamping* (2007) og manus til filmen *Rottenetter* (2009)

Han er nokså aleine i landet med denne skrivemåten, men historisk er han i slekt med Archilokos (600 f.kr.), som skal ha fornærmet en hel familie i et dikt slik at de begikk selvmord, Aristofanes (445-385), som i komedien *Skyene* driver gjøn med sofistenes luftige lære og forvrengning av sannhet, Swift (1667-1745), som under hungersnøden i Irland fra den engelske blokaden og samtidige befolkningseksplasjon, foreslo å spise spedbarn, og Brecht og noen få amerikanere, for eksempel James Ellroy og Hunter S. Thompson. Thompson, Gonzojournalistikkens far, hevdet at USA var blitt en nasjon av bruktbilselgere, men med nok våpen til å drepe alle motstandere av den Amerikanske Levemåten.

Det er også et anliggende for AR å kritisere den kristne epokens fornektning av det dennesidige, det Nietzsche kalte den reaktive nihilismen, som også fører til en splittelse mellom ideal og realitet. Det er med utopien som ordningsprinsipp at renhetsidealer blir forsøkt realisert, etnisk, språklig, kulturelt, religiøst, osv. Det er denne splittelsen som gjør at SS-offiserer kunne være snille familiefedre og kose med bikkja etter endt arbeidsdag som industrielle mordere.

I bokas univers graviterer en rekke moralsk frynsete personer rundt Bossen; bikkjehatere, værhaner, gunslingere, bimboer av begge kjønn og alminnelige rævslikkere. I dette menneskelige menasjeriet finner vi også Finn.no, apekatten Julius og Denni Nilsen, Bossens frisør & taleskriver, som neppe tilfeldig deler navn med den kjente engelske seriemorderen, som gjerne kokte sine ofres kroppsdeler. Vel. Han møter også sin skjebne.

Det koster noe for mennesket å tre inn i kulturen, å bli dannet som menneske gjennom språket. Det koster enda mye mer å gå ut av det naturaliserte språket; foreldrespråket, skolespråket, samfunnets opphøyde mellomstil, til et bevisst, kaldt og klart kunstspråk.

"Det tillatte språket lærer vi. Det forbudte språket må vi lære oss selv. Negativt språk tvinger og skaper avstand. Positivt språk tilslører og skaper nærhet." (Johannesen, 1981:23)

Det å være språklig bevisst er den viktigste oppgaven for de viktigste forfatterne.

Lasse Berheim

Master i Kunst- og kulturvitenskap

Arild Rein: "Den Evige Fred" Samlaget, 2010

Den reaktive nihilismen pulveriserer det moralske ansvaret.

Utopien om et raserent Germania gjorde at nazibødlene opplevde at de tjente denne utopien, og ikke hadde et personlig, moralsk ansvar.



Thailand !

Thailand !

Thailand !

Bjarne Benjaminsen

«Kast flaska!»

«Nei, jeg liker ikke å kaste søppel.»

«Her, la meg.»

Hun tar den tomme ølflaska fra meg, slenger den fra seg inn i vegetasjonen, ler høyt og gasser opp. Vi farer gjennom natta, håret flagrer, kjolen strammer mot musklene hennes, jeg strammer mot henne. Vindsus. Kjappe svinger. Hun vet akkurat når hun må bremse ned. Huller i veien. Hun ler med det hvitpudrede jokeransiktet sitt. Ingen andre å se. Bare to tapte sjeler med skjebnens motoriserte sykkel mellom beina. Bittesmå, ville og gale. Et demonisk ritt, tvers over øya i djevelsk fart. Jorda en dansende stjerne under oss.

Så er vi fremme ved pikens grind.

Jeg kunne skrevet om det vakre og menneskelige Thailand, om folkekulturen, ritualer til ære for de døde, om å bli velsignet av munk og landsbyens eldste, om barn som kommer og går og hjelper til som en selvfølge, om å åpne kokosnøtter, sene bedrukne netter med Pivvit, jam-sessions med thai-rastaene, diskusjoner med rødskjorter, om skolelæreren, hjemløse som bruker pengene sine på offergaver, om Buddhas nærvær mm. Men her tar jeg det for gitt at leseren forstår at Thailand er mye mer enn barpiker og prostitusjon, at det fins virkelige mennesker der inne et sted bak turistfellene. Og jeg går rett på sak, eksklusivt for mine norske lesere: Vi skal snakke om det dere lurte på: Prostitusjonens Land.

Ren, uforfalsket sex-kultur

I Gateavisa 3/82 tar to danske sosialister (Paul Gazan og Niels Westberg) oppgjør med venstresidas hyklerske forhold til lyst og skamløshet. Vendepunktet for dem skjer på et bordell i Bangkok: De skjønner at de vil komme tilbake neste dag, at alle deres intellektuelle modeller ikke kan stå seg mot den rene og uforfalskede sex-kulturen. De konkluderer likevel ikke med å underkjenne den venstreintellektuelle kritikken av porno og prostitusjon (sex-objektivering osv.), men ender med å etterlyse en alternativ pornografi som tar skamløsheten på alvor, som i sin essens er lyst og nytelse, og ikke bare begraver sexualiteten i ord.

Jeg hadde i utgangspunktet ingen venstreintellektuell bagasje å ta hensyn til

da jeg kom til Thailand. Mitt forhold til pornografi er langt mer positivt: Vi er sex-objekter for hverandre som en selvfølge, det er en fin ting. Vår kulturs besettelse av snevre skjønnhetsidealer, kan ikke selve den kroppslige lysten lastes for, og tilsvaret til denne ensrettingen i moten er ikke færre og slapp-

I Thailand skulle hjerte og intellekt omkalfatres av lidderligheten

pere seksuelle skildringer, men flere og villere. Nakenhet og kjønnsorganer i bevegelse provoserer meg ikke, seksualisering er ikke en bekymring for meg. (Samfunnet har langt å gå før det er like seksualisert som meg, uansett). Men holdningene til hva som er passende sex og ikke, hva som er sexy og dermed fremholdt som ideal, kan selvsagt støte an mot mine verdier – dét altså helt

uavhengig av hvor direkte pornografisk fremstillingen er. Her kan imidlertid et jentebled eller et interiørmagasin provosere langt mer enn de fleste pornofilmer.

I enda større grad enn hva gjelder pornografi er det politisk korrekte synet på prostitusjon farget av arbeidsforholdene i bransjen: Mennesker bortføres for å selges på sexmarkedet, eller sliter et helt liv for å tilbakebetale gjeld til mafia og menneskesmuglere. Andre selger seg for å få råd til dop, og står og skjelver som vandøde på gatehjørnene. Dog, til tross for at jeg har bevitnet dette både i Oslo og annetsteds, på gata, i rusomsorgen, i ulne etablissementer, overbeviste aldri de standardfeministiske argumentene. En ting er arbeidsforholdene, noe annet fenomenet i seg selv. For å ta en

åpenbar allegori: Sweat-shops er horribles krenkelser av menneskeverdet, men tilsier ikke at vi skal slutte å lage klær (bare at vi skal gjøre det under andre arbeidsforhold). Prostitusjon som en kontrakt mellom voksne, frie individer hadde jeg aldri noe behov for å moralisere over.

Bohemens eksistensielle sorg

Ikke at horekunderi var forenlig med mine idealer for *min egen* livsførsel. I praksis sto penger for meg som en besudling av mine elskovsbestrebelse. Min visjon av det gode liv gikk i en helt annen retning. Men å førdømme horer og horekunder, se dem som moralsk forkastelige, som om de gjorde noe skadelig? Absurd, i mine øyne.

Dessuten var det noe mer, noe jeg ikke helt fikk tak på. Romantiske forestillinger om greske hetærer (de eneste kvinnene i det gamle Hellas som fikk ta del i offentligheten sammen med menn), vise sigøynerpiker som bistår bohemen i hans eksistensielle sorg, sorte danserinner i relieff mot Nazi-Tysklands fremvekst, gatepikene rundt Jesus. Alle disse syntes for meg å uttrykke noe dypere, noe langt mer åndfullt, enn bildene av selvutslettende junkier med psykologbehov. Det menneskelige i dette interesserte meg. Og det fremsto for meg som hyklersk at man i Norge, etter å ha skrytt av sin liberalitet i årtier, begynner å slå ned på prostitusjon straks den igjen blir seksuelt utfordrende. Det var tilstedeværelsen av de nigerianske *ladies* i Kvadraturen som fikk sexkjøpsloven, forbud mot kjøp av sex, hauset frem. Vi tåler ikke å se virkeligheten, at oppgående, vakre afrikanske kvinner er så i beit for penger at de er villige til å stå ute i den norske døds vinteren og gjøre seg til for tilfeldige norske menn. Er det dét, at de er så vakre, som gjør det krevende for folk å se dem i øynene? Hvorfor så vanskelig å bare smile tilbake og gå videre? Man klarer da det med annet folk (som kan ha sine påtrengende agendaer, de og)? Hvorfor så stor forskjell på de sorte kvinnene og Aftenposten-selgeren? (Alle vet da at vi er seksuelle vesener, vel? Må man ikke regne med å konfronteres med det?) Thailand skulle ryste disse spørsmålene inn i muskulaturen min. I Thailand skulle hjerte og intellekt omkalfatres av lidderligheten. Det gjorde vondt. Og det fikk meg til ny innsikt.

Min bevegelse er, som vi skal se, på sett og vis den motsatte av de kåte



Gateavisa 3/82 ble forbudt pga. hardporno. Gateavisa 1/11 blir sendt ut til skolebiblioteker.

En norsk romantiker på ville veier i Thailand trekker rystende slutninger om individets forhold til sex og penger



sosialistene i GA 3/82's. Den må dermed formidles (her) for å komplettere bildet – en dobbeltbevegelse inn og ut av skamløsheten! Inn og ut av skammen...

Hun gråter nå.

«Den mannen du så da vi dro fra parkeringsplassen, han vet vi er her. Han har parkert like her borte.»

«Hvem, taxisjåføren?»

«Hvorfor tror du han er taxisjåfør?»

Det er enda natt ute. Den vesle hunden hennes springer omkring i senga.

Hun forteller sin historie på hulkende, såvidt-det-er-engelsk: Hun vil ikke være hore, sier hun, hun er egentlig ferdig med det, men hallikene, mafiaen, de samme som bragte henne hit fra Kambodsja da hun var knapt mer enn et barn, de lar henne ikke slippe unna, de ser henne, noen ganger er de der og følger med, de forfølger henne, og dette med meg går ikke, de vil tro hun tjener penger på egen hånd, hun må betale dem, jeg forstår vel?, han er rett her ute nå, han er ikke god å ha med å gjøre. Han er ikke taxisjåfør.

Min første reaksjon er (helt nødvendig) å le (spydig) innvendig av meg selv. En scam! En elaborativ con! Du har blitt lurad, din dust! Som en hvilkensomhelst annen stupid, ignorant turist som tenker med pikken. Livserfaring? Du som har flirt og godtet deg over falanger som ikke ser forskjellen på en bartender og en barpike, på ei hore og en festende ungdom: Du ser den faen ikke selv engang! Hvorfor melder du deg ikke bare inn i FrP, åpner bordell og skryter av det på TV med det samme? Premieidiot!

Men det var da helvete til con artist, som legger hele personligheten i det...

Nei, ingen grunn til å dvele ved sin egen tilkortkommenhet, det blir det ikke liv av. Gjør gode miner, vær med i situasjonen, følg opp, se hva som skjer. Smil, for all del!

Det eneste anstendige er selvsagt å bryte norsk lov og gi henne 2000 bhat.

Pengeboka er der jeg forlot den.

armen, den vil hun ikke la være alene igjen i leiligheten når mr. mafioso trer inn etter pengene. Hun er noe mindre vill i kroppen enn under forrige tur - men vi er gale som før, begge to! To demoner og en hund, på samme scooter som et skinnende prosjektil i mørket. Med hele det guddommelige livsmysteriet i lysårs utstrekning omkring oss. Bittesmå djevlere, (nesten som mennesker).

Hun hadde ikke trengt å gjøre det slik, hun kunne ha satt meg av hos en taxi eller tuk-tuk... Det var pokker til elaborativ con, også i etterkant av betalingen?

Og er det vanlig at prostituerte kysser på denne måten?

Det lysner av dag og jeg går den siste strekningen ned den knudrete, hakete veien til bungalowen.

Love is in the air

I Thailand er prostitusjonen allestedsnærværende. Dvs. den er ikke overalt, men den er så utbredt, og så anmassende der den er, at du aldri slipper unna dens dunst. Vi snakker ikke kun om sex-turisme (om det var det du trodde), for prostitusjonen er en inngrodd del av thai-livet; hver minste lille by har sitt eget bordell. Det hører med. Jeg diskuterer dette med mitt reisefølge, min gode venninne, en perle av en kvinne som selv er halvt thai. Er det noe liknende som gjør seg gjeldende her som i nordmenns protestantiske forhold til alkohol? Alkohol er synd i seg selv, altså

kan man ikke så godt, når man allikevel synder, ta skikkelig i med fylla og slagsmål osv.? I Thailand er urkulturen egentlig svært streng på det seksuelle området: Syv år skal man være sammen før man kan ha samleie. Og det er knapt greit å ta på det motsat-

te kjønn under vanlige omstendigheter. Så når man først berører en kvinne, kan man da like godt...?

Slik spekulerer vi. Og så, dessuten, oppå alt dette: Sex-turismen! (Ja, det handler mye om den). Velfødde sex-hungrige

fra rike land som betaler for det de vil,

når de vil, som de vil. Her står horene i kø, alle trenger penger.

Og det hele under kontroll av mafiaen. Prostitusjon er ulovlig i Thailand, for å ha det klart. Dvs: Helt umulig å komme

til livs, men offisielt ulovlig, slik at mafiaen får de aller gunstigste betingelser. (Som kjent: De hensynsløse vinner i det kriminelle gamet.) Turister overvelles gjerne. Det blir for mye, prostitusjonen i lufta begynner å gjennomsyre deg. Overalt hvor du går, er prostitusjonen der og preger forholdet mellom kjønnene. Ungdommer

som danser - men den yngling som vil hjem med en pike ved kveldens slutt sliter ikke ut nervene på kjønnsspill: Han går til ei av horene som står og venter. En kvinne roper etter deg på gata, du er så vant til tilrop fra prostituerte at du ikke enser det engang - men faktisk: Denne gang var det slett ikke sex det dreide seg om, du felte en fordom.

Denne stadige prostitusjonen man går og vasser i, blir forstyrrende. Etterhvert begynner du å klø, en ubehagelig følelse siger inn: Går dette utover din naturlige omgang med kvinner? Prostitusjonens massive makt blir en ekstra bøyg å ta hensyn til, en vedvarende distraksjon. I et land hvor det å være turist til enhver tid merker deg som potensiell inntektskilde, blir du fort lei av å få manndommen din løpende evaluert etter pengenes standard.

Lokale omgangsformer

Thaier flest er ikke forvirrede. De vet forskjellen, og deres strategi er å holde

sfærene klart adskilte. Her er vi blant folk – der er vi blant horer. Og anstendige kvinner holder seg unna horene, selvsagt.

(Dette kontra Jesus og gatepikene.)

På havna i Shalong sitter jeg og fester

Det eneste ansendige er selvsagt å bryte norsk lov og gi henne 2000 bhat

med en gjeng som skal åpne restaurant neste dag. Jeg har nettopp møtt dem, vi drikker whisky og danser, idet noen norske sjøfolk kommer i land. Jeg føler meg gavmild og er straks på pletten med sigaretter.

Det viser seg at nordmennene leter etter nærmeste bordell. For de har ikke fått tømt seg på flere uker/måneder. Fingeren min peker dem videre opp veien, hvor gatas skjønnheter tyter ut av asfalten.

«Hvorfor snakker du med dem? De er ikke venner,» spør thaiene meg. Ha!

Disse thaiene er utrolige. De ser seg ut hvem som er horekunder med det samme, og fordømmene deres stemmer jammen helt overens med virkeligheten! Meg kan de feste med, vi spanderer whisky begge veier og tuller, men horekundene? En ren distraksjon.

Det tar altså litt tid å få orientert seg i dette. Her er også, for å komplisere det hele, mellomfenomener: Prostitusjon i litt mindre åpenlys form, halvprostitusjon - er det prostitusjon, eller? Barpikene som bor sammen i samme bar, som ser seg ut suger daddies å være frigjorte med. Oppvartere, massører som ikke bare er massører & massører som absolutt ikke er annet enn massører! Omkring hotellet vårt i Bangkok er hver eneste bar en strippebar. Osv. Her er en god del koder å knekke før du kan surfe omkring i bybildet like ubesværet som thaiene.

Sexuell ondskap

Den mest skjellsettende opplevelsen har jeg på stranda i Pattaya, byen hvor amerikanerne hadde hovedbase under Vietnamkrigen, sex-turismens hovedstad deluxe. En dagligdags hendelse her gjør meg meget mørk til sinns.

Barn er et resultat av elskov, skaperaktens mirakel. Å se for seg barn som sex-objekter er meningsløst. Selvsagt har jeg hørt om det, jeg vet det fins et marked her i byen. Likevel er det ikke noe jeg kunne vært forberedt på, det fins ikke noe reaksjonsmønster i krop-



pen min som kan få meg til å tenke barnet, det konkrete barnet som kommer bort for å selge papir, som henger seg på armen min og som jeg begynner å leke med, inn i en sexuell kontekst. Et barn ikke eldre enn barna jeg har passet i barnehage. Det tar meg altså flere minutter før jeg skjønner dette (og da fordi min venninne har skjønnet det først). Og da...

Plutselig melder den seksuelle *ondskapen* sin virkelighet for meg med et slikt utålelig nærvær at jeg ikke gjenfinner min egen kropp. Ubehaget legger seg et sted mellom fibrene i musklene. For det fins et faktisk kjøpers marked, her på stranda, mennesker kjøper dette i så stor skala at det blir en egen prostitusjonskategori. Men det gir bare ikke mening, ikke for mitt erotiske virkelighetsfeste. I slike stunder er det man skulle vært marxist og vendt fokuset utover mot fattigdom og nød som systemiske kategorier. Hvilket jo er sant, bare ikke *sant nok* for meg som insisterer på å leve med hele kroppen. Dostojevskijs «Vi er alle skyldige. Og jeg mest av alle.» har aldri vært så smertefull.

Jeg tåler dårlig å konfronteres med seksualitet som noe ondt, og denne opplevelsen får meg til å spørre meg hvor mye av min egen hyllest til seksualiteten som er eskapisme, intet mer enn et forsvar mot naturens vold? Er det dét alle mine romantiske bilder av hetærer og Dronningen av Saba springer ut av? Men hva da med kjærligheten, med den vakre, ordløse samtale mellom to spente sjeler?

jeg ikke hadde ventet å få? Som ikke engang junky-horer eller afrikanske gjeldsslaver hadde kunnet gi meg tidligere?

Tenke seg til

Tid for å tenke med hodet. Det er fremdeles vanskelig å komme til bunns i dette. Jeg holder fremdeles fast på at prostitusjon i seg selv, som en kontrakt mellom voksne, frie individer, ikke kan ulovliggjøres uten å umyndiggjøre mennesker. Pragmatisk er dessuten et lovforbud fullstendig feil vei å gå, det er bare å spille på parti med mafiaen. Løsningen fra Amsterdam og Berlin, som gir horene styringen selv ved å anerkjenne dem som lovlige forretningsdrivende, synes å være langt å foretrekke (også ut fra humane

Så hva bunner den da i, denne *generelle avsmaken* for prostitusjonen i Thailand? Hva kan jeg egentlig si?

Bakenfor bilder

Prostitusjon er ikke nøytralt. Ingenting forblir nøytralt, når penger er involvert. Prostitusjon påvirker seksualiteten. Ja, selve tanken om at prostitusjon er noe nøytralt, om tenkt med overbevisning, er i seg selv en forringelse av kjønnes omgang. Den åpner for en lemfeldig omgang med kjønnsmysteriet, en mangel på ærefrykt for det at vi eksisterer som hormonelle kropp i verden. På samfunnsnivå ender dette, i sin ytterste konsekvens per i dag (Thailand), som en umettelig distraksjon. Distraksjonen tar konsekvent fokus vekk fra den virkelige elskoven, den som munner i mer

Romantikk, romantikk

Jeg fordømmer selvsagt ikke horer eller horekunder mer enn jeg gjorde før. Jeg fortsetter til og med å heroisere hetæreskikkelsene. Men endelig begynner jeg å skjønne hva disse romantiske impulsene har handlet om. Alle mine visjoner av Store Prostituerte går tilbake til ærefryktens paradoksale tilkjennegivelse gjennom trass og fryktløshet. Om storhet *på tross* av synd, feil, skam, nødvendighet. Det er det dypt menneskelige. Og det må også jeg anerkjenne (syndige menneske!). Det er overhodet ikke å moralisere, men (vert imot) å ta andres liv på alvor. Hetærene kunne kanskje være stoltere enn de fleste, men bare fordi de opprettholdt den vakre spenningen mellom sjeler *tvers gjennom* sitt materielle avhengighetsforhold. Deri lå alltid et håp om overskridelse, en ærlig tross av samfunnets begrensninger.

Jeg mener (aldeles) ikke frivillig prostitusjon skal bekjempes med makt. Problematikken kan slett ikke underlegges Statens logikk. Men den dagen vi tar prostitusjon for gitt, den dagen vi ikke reagerer på pengenes forkvklende inntreden i det magiske spenningsfeltet mellom hormonelle sjeler, den dagen har vi tapt en del av vår menneskelighet.

(For øvrig, i en parentes bemerket: La oss ikke henge oss for meget opp i gatehorene, hva med f.eks. de av oss som gifter seg for penger/betaler for ektemake? Sa noen hyklere?)

Skamløsheten bejubler vi! Det er jeg alltid med på. Men samtidig: Jeg tror jammen på skammen, også! Skam er skamløshetens eksistensielle tveside. Ærefrykt er fryktløshetens alter ego. De to hører

sammen, i menneskelivets vanvittige spenningsforhold.

Levd liv er en dobbeltbevegelse inn og ut av skamløsheten. Inn og ut av skammen. Gjennom smerte, til storhet. Gjennom kropp, til ånd, og omvendt.

Livet er smerte. Nå er jeg i Thailand, det skulle bare mangle at ikke Buddha skulle få siste ord.

Jeg drøfter den kambodsjanske lady'en med min eminente venninne og reisefølge, en perle av en kvinne. Vi blir ikke helt kloke på episoden, det er for mange detaljer som ikke passer med verken den ene eller andre konklusjonen. Det var en con, ikke sant? Men det var jo jeg som oppsøkte henne først, ikke omvendt?

Vi forhører oss med en kronisk horekunde. Han mener at demonpikens historie sannsynligvis var sann. Ja? Jo, men det går nå ikke helt opp, uansett. Hvilken hore går hjem sammen med fremmede på fridagen sin, liksom?

Deres temmelig avheroiserte beretter gjør ikke flere forsøk på å rense opp i saken. Jeg reiser videre.

Vi er alle skyldige. Og jeg mest av alle. Tro ikke du slipper unna ved å være nøytral.



Avsmaken

Nå blir det klart hva jeg mener med at min thailandske erfaring på sett og vis var den motsatte av de to danske feministenes. De fikk overprøvd sitt intellekt av kroppens selvforklarende drifter, jeg fikk mitt driftsliv omkalfatret og forstyrret av den intense tilstedeværelsen av «virkeliggjort pornografi» (for å bruke Gazan og Westbergs uttrykk), og måtte derfor åpne meg for en form for intellektuell kritikk av prostitusjonen som i utgangspunktet bød meg imot. Det gjør noe med en kultur når den gjennomsvares av prostitusjon slik som i Thailand, det forstyrrer sansene på en direkte måte. Når nød og penger skamløst kler seg i Elskovs prakt, hvordan skal Elskov gi seg til kjenne? Og når kroppsslaveriet er overalt, blir lufta besværlig å puste, som en giftig gass. Jeg ønsker å behandle horer like menneskelig som jeg behandler andre mennesker, men prostitusjonens allmenngjøring murer meg inne bak vegger av sosiale koder. For å beholde menneskeligheten vis-av-vis de prostituerte må jeg kaste meg mot veggen med makt.

Hva betyr det at prostitusjonen i Thailand ga meg en slik avsmak, ikke bare medlidenhet med tilfeldige menneskeskjebner, men en *generell* avsmak

hensyn til deres eget velbefinnende). Ulovliggjøring ala Thailand (og Norge med sexkjøpsloven på vei samme spor) er direkte galskap.

Hva mer? Pornografi er nå egentlig en sak for seg, til tross for vår fremstilling (fra de danske sosialistene) av thai-prostitusjonen som «virkeliggjort pornografi». Og ser vi empirisk på det, er ikke sammenhengen mellom pornografi og prostitusjon positiv; det er ikke mer prostitusjon i samfunn som tillater pornografi. I det store og hele står pornografi i et negativt forhold til ikke bare prostitusjon, men også til voldtekt, kjønnsroller som binder kvinner til hjemmet, og til kvinneundertrykkelse i det hele tatt. Det

er mer porno i Norge enn i Saudi-Arabia, for å si det slik. Så vi skal ikke forhaste oss, la oss ikke hisse oss opp over skamløse kjønnsorganer i løssluppen utfoldelse. Pornografi må ses som en form for lek, en egen sjanger for kunstnerisk aktivitet som tar skamløsheten på alvor (som de to danskene sier det så godt). Her kommer den venstreintellektuelle kritikken til kort, jeg kan ikke svelge at pornografi i sitt vesen er kvinneundertrykkende.

enn pornografisk lek (nemlig i ekte mennesker, i den vakre ordløse samtale mellom spente sjeler). Tidligere trodde jeg denne trusselen var oppdiktet. «Elskov og prostitusjon er to forskjellige fenomener, vel? Vi trenger ikke la det ene være truet av det andre, om vi ikke vil.» Men opplevelsen av et helt samfunn gjennomsvart av prostitusjon viser meg at prostitusjon i seg selv, når den får dominere, blir fremmedgjørende. Så var det en kjerne av sannhet i den feministiske kritikken likevel, noen i sosialistbevegelsen har visst tenkt med hele kroppen en gang, de også.

De danske sosialistene trengte bilder for å løsne opp i ordene, jeg måtte flykte fra sansenintrykkene og lete etter begreper for å forstå dem. Gazan og Westberg ville komme tilbake til horehuset neste dag. Jeg var ferdig, utslått. Jesus-imitasjonen gikk visst bare så langt, i denne omgang. (Nå skjønner jeg hvorfor så mange av hans tilhengere ble kyske.) Jeg trengte et opphold i intellektets ørken for å komme sterkere tilbake.

Inn og ut av skamløsheten, inn og ut av skammen

Reisebrev fra Andalusia



I vår serie av reisebrev fra Spania er vi i dette nummer kommet frem til Andalusia, helt sør i landet. Undertegnede var på en månedstur der nede, og fordelte tiden mellom landsbygda og hovedstaden Granada.

I november er det bare en ting å gjøre, og det er å vende snuta sørover. I år som i fjor tok jeg en måned syd i Spania, i mitt favorittlandskap i Europa: Andalusia. Reisen kom på en snau høvding tur-retur, noe som kun kan kalles vanvittig billig. (For å få denne prisen lønner det seg å bestille flere måneder i forveien.) Det var akkurat begynt å snø her hjemme da jeg dro, og på flyplassen i Malaga var det 20 grader da jeg landet. Stort bedre blir det ikke for de av oss som ikke er altfor glad i verken overdreven kulde eller varme.

La det være sagt, Andalusia er vanvittig vakert, både historisk, kulturelt og geografisk. Malaga, derimot, er en drittby full av støy og trafikk, og derfor kom jeg meg ut derfra så fort som fy for å besøke en venn med eget hus litt utenfor havnebyen Motril. For de av dere som har lappen kan det dog være verdt å merke seg at Malaga flyplass er blant de absolutt billigste stedene i Vest-Europa å leie seg bil, noe som gir en mulighet til å komme seg frem til de mer avsidesliggende attraksjonene. For de av oss som ikke kjører automobil, er heldigvis både buss og tognettet meget godt og ikke minst latterlig billig. En busstur på 3-4 timer koster rundt 10-12 euro, altså en hundrelapp. A



propos økonomi, når maten i gjennomsnitt koster 20% av hva den gjør i Norge i butikken, når en liter pils koster 16 kroner og weeden koster 15 spenn grammet, så blir det fort penger å spare på å reise nedover, selv for de som må bo på hostel til 20 euro natta (160 kr.) For de av dere som kan tenke dere å være litt lenge kan man leie hus eller leiligheter fra 200 euro måneden, og drar man litt utenfor allfarvei kan man leie seg rene herregårder for den prisen. Noe å tenke på for alle kollektivister?

Andalusia er landsdelen som har alt, på to timer kommer du fra de lekreste middelhavsstrender og blekmete engelske turister til Europas høyeste fjellkjede vest for Alpene: Du kan ta deg et morrabad i havet, for så å dra opp i Sierra Nevada for å kjøre snowboard. Imellom disse to ytterpunktene ligger et av Europas flotteste fjellandskap, fylt med en av Europas lengstlevende kulturer. I mange henseender sto tiden stille her oppe i fjellene fra 1500 tallet da maurerne til slutt var fordrevet og frem til 30-tallet og borgerkrigen. Selv i dag, da veinettet og elektrisiteten har kommet på plass er det en sterk og sunn selbevissthet over arven fra fortidene, hver landsby har sine egne tradisjoner og festivaler som under et skinn av kristendom svært ofte er rene hedenske feiringer. Bøndene dyrker sine

appelsiner, oliven, avocado og marihuana som de alltid har gjort, og det er nå, som til alle tider, en klar oppfatning i hver eneste dal at de har det beste vannet i Spania.

Historisk sett er området svært interessant, da dette var det siste området i vest hvor muslimene hersket, fra 700tallet og frem til 1492. Ikke bare var Granada et senter for muslimsk kunnskap og poesi, det var også en toleransens høyborg midt i middelalderen, hvor jøder og kristne fikk utøve sin religion relativt fritt og uten nevneverdige forfølgelser (med visse unntak, enkelte pogromer fant sted). Store deler av den jødiske tradisjon, så som tidlig kabbala ble til her, under beskyttelse av de muslimske herskerne. Da de kristne tok over, gikk det ikke lang tid før både islam og jødedommen ble straffbart med døden. Alle jøder ble utvist, og det tok 100 år for kirken å jage ut og bekjempe de muslimske røttene blant fjellfolket. Alt dette har ført til at området er svært lite kristent i forhold til resten av Spania, noe som er behagelig. Det har også indirekte ført til en svært høy toleranse for hippier, freakere og annet "pakk", og ved siden av Barcelona er vel Andalusia det området i Spania med flest fristeder.

Mest berømt og beryktet er nok hulene i San Pedro, et sted jeg ennå ikke har kommet meg. Stedet ligger ved kysten, og er en forlatt landsby samt en samling huler hvor det bor folk året rundt. For nærmere reisebeskrivelse, google "San Pedro hippies", første siden der kommer med kart og bilde. Nærmeste landsby er Las Negras, og derfra er det ca en times gåtur før man er fremme. Stilen i San Pedro kan være noe røff har jeg fått meg fortalt, så det er kanskje ikke noe for barn eller sarte sjeler. Det er derimot alvedalen ovenfor byen Orgiva, midt mellom Granada og kysten. Det kan være litt kronglete å komme seg frem, men det er virkelig verdt strevet: Oppe i fjellene ligger en dal hvor det har bodd primært hippier og freaks i lange tider. Best av alt, dalen har alkoholforbud fra parkeringsplassen og oppover (noe som riktignok innebærer at parkeringsplassen er som ut av Mad Max). Her bor det en god del småbarnsfamilier i en helt fantastisk dal med enorme trær, steile klipper og rennende vann.

Man forventer nærmest å se folk med spisse ører danse mellom trærne. Her kan man campe gratis så lenge man vil, og stedet er drevet etter kardemommeloven. Opp man ikke har hippieangst er det fellesmåltider. Et annet sted vel verdt å se er de varme kildene ved Santa Fe. Disse er ikke så lette å finne, men kommer du i snakk med en av de lokale hippiene (i f.eks. Orgiva) kan du få direksjoner. Midt ute på høysletta springer det en ca. 40 grader varm kilde ut av fjellet, og rundt denne har det blitt bygd vadekulper. Rundt der igjen har diverse

utskudd bosatt seg i campingvogner og busser.

Min favoritt er allikevel selve byen Granada, med festningen Alhambra og vest-sigøynernes uoffisielle hovedstad Sacre Monte. Byen er ganske så rolig og tilsynelatende borgerlig, men på kvelden kommer den spanske tapas-kulturen til live i fullt monn. En 0.3 øl og en liten matbit koster rundt 2 euro, og man kan drikke seg mett der man vandrer fra bar til bar gjennom kvelden, omgitt av hyggelige og inkluderende lokal-innbyggere. Over byen ruver Alhambra, som er et av de vakreste mauriske byggverk i den vestlige verden. Her kan man til fulle se hvordan ørkenfolkets møte med vann ble realisert i arkitektur, anlegget er som en meditasjon over vannets prinsipp med sine hager og sine fantastiske slott. Dette var i flere hundre år sivilisasjonens ensomme utpost i vest, mens barbarene veltet seg i ruinene fra romerriket i landene rundt. I sin storhetstid hadde Granada nærmere en million innbyggere, basert på vannet som renner ned fra isbreene i fjellene bak og ut på høysletten som fortsatt er blant de mest fruktbare i Europa. Byen innehar en jovial verdighet og jeg har sjeldent møtt så vennlige byborgere som her. På åsen ovenfor festningen ligger den gamle mauriske bydelen Albercin (hvor man kan gå seg vill, o joy), og bakover strekker sigøynernes dal seg innover. Før kunne man bo i huler tett ved byen, men de fleste av disse har desverre blitt sanert med åra, kun en dal står igjen. Om man er villig til å gå noen timer kommer man rett ut i villmarken, hvor man kan campe.

Jeg har ennå ikke fått kommet meg til vest-Andalusia, med Sevilla, Cadiz og Gibraltar som noen av hovedreisemålene, så om disse kan jeg ikke uttale meg. Men av det jeg har sett til nå av Andalusia, kan jeg slå fast at det foreløpig topper lista over steder jeg kan tenke meg å flytte når alderdommen siger på og vintrene her hjemme blir for harde på gikta. Blandingen av høy- og lavkultur, folkelighet og god mat (til en latterlig billig penge), liberal ruspolitikk og avslappet politi gjør det til mitt kanskje ideelle reisemål for alternative farenende. God tur!

fnord





Ikke på kjøret: Willy Pedersen

Folk kjenner godt til Willy Pedersen, og han er en velsett mann. 191 cm over filleryen på nedgatte filttøfler rager han hjemme i stua, der Gateavisa slipper inn gjennom en oval armbevegelse. Og assosiasjonen er ikke til å unngå: Den statueske skikkelsen kunne stått meislet i lys marmor på geledd med doriske søyler i antikkens hyllest til menn i netto.

Marius Hauge

Vi nevner dette for Pedersen, som blåser av det han kaller flåset. Han ser på seg selv som en samtidig og upåfallende rusforsker fra det suverene folkedyppet, ispedd en uttynnende klassereise i voksen alder. Fra Årvoll til Ullevål uten retur har han reist. Distansen er så vidt synlig i geografien, men den er en signifikant størrelse i sosiologien, som er Willys verden. At Akersevla skiller start og finish, legger lumsk tyngde til forflytningen. Selv er Pedersen på Norsktoppen i å måle og veie sånne tilfeller. Han er professor i det.

Hans fortid er midt på treet ualminnelig

- Ok da, sier Pedersen: I en halvfjern epoke holdt jeg en svært rød linje og ville omstyrte selve samfunnet i en slik grad at bare den mest stringente forståelse av dets struktur ble ansett som tilstrekkelig verktøy. Men om analysen var aldri så ren og rettet, og helst utført på tysk, måtte vi i universitetets kresne kommunistlag skuffet innse at det hele levde videre på tross av vår sikre likning om det motsatte. Denne realitet var tung å bære. Ja, vi følte oss i grunnen sveket av virkeligheten. Derfor mistet vi gløden og la våre marxologiske mesterstykker til side. Enhver ting har sin tid, kan man kanskje si. Selv ble jeg etter hvert brydd av de storslagne forståelsene, som gjerne sier poff når det kommer til stykket. Det var mye hjerne og litt for lite varme. Om vi var mus som brølte? Jeg sier som Edith Piaf synger: Jeg angrer

"Biomedisinerne har rett og slett ikke forstått hvorfor hasj er farlig"

ingenting. Vi eide de høye målene. Vi så for oss en ny oppstilling her på jorden, og det hastet. Vi bidro med vårt til å skjerpe tonen om samfunnets indre motsetninger og heve bevisstheten om avstumpende ulikhet, som er profittkapitalens evige kjerneverdi. Jeg er redd sånne som meg vil gå i graven med forsmådde ambisjoner. De er jo terminalt på kjøret allerede.

Førsteintrykket av Pedersen *live* får Gateavisa til å drømme seg bort i noen korte øyeblikk: I ham har vi en tenk-

som profil på parti med oppvigeriet og et menneske i kjernen av våre egne formålsparagrafer. Men vi vet bedre. Det har vi lest oss til på forhånd. Han er ikke der og vil aldri komme dit. Pedersen er simpelthen ikke typen til å slå om seg med stridsøks og heller ikke mann for å pleie psykens mot og overmot med halluserende midler. Han er et stuerent og upartisk, lyst hode, og han bruker det på stoff. Han er til de grader omsluttet av sitt yrkes fag, og det vokser stadig. For Pedersen er rus noe man studerer. I pur ungdom vanket han riktignok rundt grensene for det nyfrikta ungdomsmiljøet som samlet seg i Slottsparken under pionértiden. Men han trådte aldri inn i det, han observerte fra sin plass like utenfor. Siden har Pedersen gått tettere innpå og tatt pulsen på den liberale brukerpraksis helt inn i portrommene. Her har han scoret sine funn og notert adferdskategorier med forskerens dopa sans for det.

Sosialantropologen

I Gateavisas Hjelmsgate snakkes forresten om "sosialantropologen Pedersen", gitt hans iver i deltagende feltarbeid. Det er de langbeinte stegene og det snusende blikket blant klientgruppene aparte tilbøyeligheter, som skaper bildet. Og snart må han vel vite mer enn nok om hva som rører seg! Omfanget av hans vitenskapelige produksjon og de ustanselige tilstandsrapportene om siste skrik fra en lyssky virkelighet, gir full pott. Ikke for det: Vi ser Pedersen som en bra fyr med relevant fokus og plikt i brystet. Og Gateavisa vedder en obskøn skyllebøtte på at han er født med den befriende uhysteriske vennlighet han bærer med seg. Vi deler disse refleksjoner med Pedersen, som tenner en filtersikret sigarett i den korte stunden det tar å svelge Gateavisas karakteristikk. Så spør vi Pedersen om han ikke snart skal ta bladet fra munnen og knekke koden i det tunge spørsmålet om hasjens fremtidige stilling i lov og rett.

Liker Hjelmsgate

WP: - Det er fint å få komme til orde. Og svaret er: Jeg liker godt de som vanker i Hjelmsgate, jeg setter pris på den vegetariske maten og den nøkterne innredningen, med spor fra

et 1960-tall jeg jo selv opplevde og likte godt. Men jeg føler meg fremmed for Gateavisas agiterende forestillinger om bruk av hasj som grunnlag for et fritt og godt liv. Den er i det hele tatt besynderlig denne fascinasjonen for hasj, som jo er koplet til en i alle fall formell skepsis til alkohol. I den siste boka til Sveinung Sandberg og meg,

Cannabiskultur, siterer vi en som holdt til her i mange år og gikk lei, han sa: "Det var alltid tre ting det handlet om i Gateavisa - Grateful Dead, husokkupasjoner og hasj." Kanskje var han litt vel kritisk, det er noe fint også, i den nostalgien, men hele kulturen rundt Gateavisa er altfor pro hasj. Stoffet kan være farlig, og det er der vi må starte. Jeg har sett altfor mange som har rota seg bort med dette stoffet, fine typer som det har endt galt med. Så enkelt er det. Hasj kan være farlig.

I sin Fremmed på benken fra i fjor skriver Pedersen finstemt om flinke skolekamerater han trådte sine barne-sko sammen med, noen gikk videre inn i ungdommens nye fristelser uten helt å vite og endte opp med å slå rot i sine vanskeligheter. Det er historier som minner om hvor skjørt det dyrebare er og hvor lett en sjofel skjebne kan komme i stedet. I "skyggen av et smil" skjer dette, som Willy skriver, og hans varsku er stille som en stjerne.

WP: - Det er jo sånn med oss som er på min alder, vi opplevde denne rus-revolusjonen som kom feiende inn over landet, på slutten av 1960-tallet, samtidig med alle de andre revolusjonene - USA som ble revet ned fra pidedestallen, den nye musikken med artister som Jimi Hendrix og Rolling Stones, gutter med langt hår, svarte som plutselig ble tatt på alvor, studenter som kastet stein. I denne store pakka kom altså hasjen. Hadde stoffet kommet ti år før - mens sosialdemokratiet fortsatt hadde stramt grep og samlet folket etter krigen, under ledelse av nøkterne typer som Einar Gerhardsen, Karl Evang og Nils Hønsvald, ville stoffet ikke fått denne betydningen. Det er ikke noe i cannabisens psykofarmakologiske bestanddeler som borger for koplingen til hippietid og vegan mat. Men hasj og faenskap hører sammen

på svært kompliserte måter, og her har dessverre medisinerne, som totalt har dominert forskningen på feltet, gått seg vill. De har rett og slett ikke forstått *hvorfor* hasj er farlig. Dersom du søker i de store databasene for forskning, er det den biomedisinske tradisjonen som er helt dominerende, og det er synd å si det, men de er rett og slett på villspor.

Nesten ingen sosiologer studerer hasj, og det er også synd, det er jo det i særklasse mest brukte illegale rusmidlet. Årlig er det i global sammenheng rundt 150 millioner brukere

GA: - Farlige forbindelser og likevel så mange som tar risken?!

Hold meg utafør

WP: - Include me out, sier engelskmannen. Da har jeg medlemskap i det kult-røkende broderskap i tankene. Det har vært en nokså vanlig antakelse at bruken av hasj er normalisert. At stoffet nå like gjerne brukes av pyntelige berter fra Bærum, som av islenderkledde og overlevde naturvernere som han du vet, i Bellona. Et stykke på vei er det riktig. Mange bruker dette stoffet, antakelig er det mellom 800 000 og 1 000 000 som har prøvd det her i landet. Men likevel er kulturen overraskende distinkt og slitesterk, og den ble myntet i Slottsparken allerede på 1960-tallet. Ritualer, symboler, argot - som er den type hemmelig språk som subkulturen dyrker - har vært både bestandig og fleksibelt. Alle vet hva *stein*, *bønne* og *rev* betyr. Men kjenner du uttrykket *spliff*, *puffe*, *johnny* eller *fjodde*, har du nok en mer sentral posisjon innenfor. Og her ligger den ene faren: Temmelig mange går seg vill i denne kulturen. Den kan gi deg en overraskende sterk tilhørighet og identitet. Blir dette din viktigste referanse fra du er seksten til du er tjuetre, er veien tilbake tung. Notér gjerne at jeg befinner meg vel utenfor denne subkulturen. Privatpraktiserende? Skriv at Pedersen ikke er del av mørketallene.

Den andre faren ligger i at du begynner å deale. Du vet, omsetningssystemet for cannabis er enormt og illegalt. Det er flere titusener, i et hår-rørsformet, forgrenet system, over hele landet, som sørger for at varene når brukerne. Ungdom får ikke hasj fra en



mørkhudet dealer i skolegården, men fra en venn eller venn av en venn, eller fra en kjæreste, eller fra naboens sønn. Mange i kulturen opplever at de tar del i en dugnad, og "å hjelpe" er standard verb for å omsette. Trøbbelet er at om du vikler deg inn i dette, kan pengene bli nokså mange, nettverkene sterke og statusen høy. Det kan bli vanskelig å komme seg ut. Det er i grunnen farligere å deale enn å røyke, og dessuten er det altså noen som roter seg inn i politisaker, og da kan det hele skyte ytterligere fart. Det er dette medisinerne ikke har forstått: Kulturen og

"Jeg mener hele "War on drugs", som president Nixon startet for 40 år siden, har vært et alvorlig feilgrep"

økonomien kan være farlig, og det ser du ikke under mikroskopet. Det er ofte dette du blir "avhengig av". Det er ikke bare av THC eller andre virkestoffer fra planten *cannabis sativa*. Det betyr også at det neppe er så farlig å ta seg en joint lørdags kveld for velutdannede mellomlag i California, som nå prøvde å få dette legalisert. Det kan derimot være temmelig farlig å rote seg inn i dette for usikre ungdommer fra Oslo øst eller vest, eller – paradoksalt nok – enda farligere dersom du kommer fra Flisa eller Skudeneshavn. Da er både miljøet og mulighetene for å havne i "dårlig selskap" mindre, mens risken for å pådra seg et stigma er større.

De nådeløse straffene

Gateavisa minner om at dårlig selskap og stigma er en ting, den harde strafferettspleien noe ganske annet. Forholdet mellom forbrytelse og straff er et samfunnsstraume uten tidsbegrensning, det er del av en bestialsk historie som aldri slutter. I USA – dette sivilisasjonsledende land – hersker vedvarende byggeboom i fengselssektoren for å huse den andelen av landets innbyggere som til enhver tid er buret inne under fule forhold. Forbrytere tas fremdeles av dage der. Det er mørk middelalder på høylys dag anno 2010. Her i landet stiller vi naturligvis i en helt annen liga. Men fenomenet straff er et omfattende samfunnsproblem også hos oss. Folk står i kø for å sone sine synder, og det er særlig den forholdsvis nye folkeforbrytelsen "stoff" som fyller opp over det hele. Hva sier du, Pedersen? Takler vi overhodet dette?

WP: - Vi takler det ikke! Det er en gjengs oppfatning. Om jeg er for eller mot å la strafferettspleien fortsatt få herje i brukernes egne rekker? Det er to mål for politikken på feltet. Det ene er å få forbruket så lavt som mulig. Der gjelder det samme for alkohol og tobakk, som for amfetamin og heroin – og også for hasj. Det andre spørsmålet handler om kostnader. Hvor mye skal vi godta av pine? med det uttrykket Nils Christie liker å bruke. Fem år for å importere ti kilo hasj? Er det rimelig? La meg i ro og fred svare på det spørsmålet jeg selv stiller, det om bruk og straff. Jeg spanser nøktern formiddagsmat, hvis bare Gateavisa kan holde lydig munn en stund.

Lite som skiller

Mens han gjør de på alle måter uskyldigene kapteinkjeksene, belagt med den prektige gode for hjertet margarinen og den gule osten for smaken, ferdig, slår det oss: Pedersens fremtoning er samtidig og virker redigert etter kunstens mest subtile måter, dvs med nøye fravær av påfallende staffasje og som helhet rolig stimulerende. Og er det noe Pedersen har rede på, så er det ulike måter og hårfine nyanser. Både de som forener, og de som skiller. Han doserer stadig om folk, ikke folket, som gjør seg til for å være seg sjøl og markerer sin spesielle identitet med hjelp av et utvalg innstuderte virkemidler. Om dette vet Pedersen en god del. Ja, hans nyere forfatterskap dreier seg i sin kjerne om hvordan unge mennesker biter fra seg med selvvalgt egenart og fin-



Foto: Harald Medbøe

"Når det gjelder hasj spesielt, er det mulig å erstatte dagens "forelegg" med et såkalt "forenklet forelegg" – da får du ikke dette på rullebladet."

ner sitt ståsted med spesse fakter. Mer avgrenset spør han: Hvordan setter de sitt spisse horn i siden på det etablerte samfunnet og viser den lusne høna de har å plukke med borgerklassens provoserende konvensjoner? Mulighetene er legio, som kjent, og han skriver om dem. Enda mer avgrenset studerer altså Pedersen ungdom i rusa drift og på kjøp, og er en aktuell fagforfatter på dette, skal vi si, følelsesladde feltet. Over det hele spør han naturligvis også om hvorfor lodd og lykke faller som de gjør - og har det veldokumenterte svaret rede: Er din start dårlig, blir det enda verre for deg siden. Punktum.

Pedersen jakter så visst årsakssammenhenger i sin rolle som tilskuer og kronikør. Han suger inn inntrykk med akutte sanser. Noen ser ut til å mene at han i særlig kreative stunder virker kar for å omdanne det enkeltstående og vesle til representativt fenomen og klargjørende perspektiv. Han vet uansett å drive sosial innsikt fremover og oppover og tilby samfunnet en forståelse av seg selv - utover det som åpenbarer seg på selve nesetippen. Noe av sosiologifagets magi er jo å skape representative kategorier med bare en flik av virkeligheten å holde seg til. Små deler kan faktisk bli selve helheten, bare man har tilstrekkelig tek med hvordan det ene kan omgjøres til det andre. Dette har vi fra Pedersen. Spørsmålet melder seg: Kan den høy-

reiste Pedersen overhodet minne om den tettvekste Drillo Olsen? Drillo former høns av ensom fjær, mens Pedersen er observert å gå fra punkt til synspunkt med supermanns raske rykk. Begge har det med å sette skeive ting rett på plass. Ser de lyset med hjelp av forbudte stimuli? Også dette tankespinn deler vi med Pedersen, mens han styrer i sitt gjennommekaniserte kjøkken.

WP: - Se her. Spis! Gateavisa har ville forestillinger om meg og mitt fag. Den med Drillo i samme heat var ny. Han gir helt klart sporty bidrag til vitenskapelig metode. Men hør nå etter! Du har, kjære portrettør, denne hangen til å gjøre alt lett og morsomt, til å estetisere det hele, med fiffige metaforer !!

GA: - Så, så, Pedersen. Og hva vet

du? Slikt kan bero på ulykksalig genfeil. Det er, rent allment, ikke sikkert at gravalvoret bestandig er det dype alvoret mest trofaste venn. Det var for øvrig deg vi yppet med, ikke prekre problemer knyttet til rus og narkotika. Du kan være trygg på at Gateavisa nærmer seg dem med gyldig respekt. Men for all del: Sorry hvis din delikate personlighet er støtt.

Ytterst alvorlig

WP: - Vel, la gå. Narkopolitikken er faktisk et ytterst alvorlig område. I

høst har jeg sittet mye i et av våre større fengsler og snakket med innsatte som soner narkodømmer: Ett år, to år, seks år, tolv år. Det er en nokså sterk følelse dette – vi to, på et lite rom, rolig samtale, et par timer. Du vet, vi tenker så lett på *De andre* som noe helt annet enn oss selv. Det slående når en sitter sånn, er tvert i mot denne tette veven av dypt personlige berøringsflater du etter hvert vil føle. Dette er jo menn – det er stort sett menn som ender i fengslene på lange dommer, veldig få kvinner. Men altså: dette er jo menn det har gått galt med, de kan være 35 år og ha 15-20 dommer, rusen og kriminaliteten sitter i kroppen på dem. Det er liv som har kommet skeivt ut, og likevel denne opplevelsen av fellesskap? – Jo, vi har

begge opplevd en lærer i tredjeklasse du forstår at misliker deg. Vi har kjent på opplevelsen av å være i ytterkant i skolegården, av å ikke høre med. Vi har merket fascinasjonen av noen eldre typer, når du er fjorten, som du vet driver med tvilsomme saker. Jeg var selv aldri på vei inn i sånne saker, og disse karene har stort sett hatt temmelig røffe familieforhold. Det hadde ikke jeg. Likevel – det er gripende å sitte der, og merke gjenkjennelse. Dette er jo slett ikke en annen art, en annen type mennesker. Ofte tenker jeg, når jeg sitter der, og merker at jeg liker han som sitter sammen med meg: Det er en skam at det er dette vi har å tilby. En liten celle i 12 år. En luftgård som flyter av heroin. Attenåringen som lærer hvordan han skal knekke rattlåsen på en Lexus, det han ikke kunne fra før. Jeg hørte forresten justisminister Storberget her om dagen, en fin fyr forresten, han sa: "Vi må slutte å bruke samfunnets aller sterkeste sanksjonsmidler mot våre svakeste". Han har selvsagt rett, og det er en skam at 60-70 % av fangene i våre fengsler har store rusproblemer. Da er vi tilbake til spørsmålet om narko og straff. Jeg mener hele "war on drugs", som president Nixon startet for 40 år siden, har vært et alvorlig feilgrep. Om 30 år tror jeg mange kommer til å gni seg i øynene og spørre – hva i all verden var det dere drev med? Du vet, tobakk og alkohol er nok, fra medisinsk synsvinkel, omtrent like farlig som cannabis. Jeg tror vi har forholdt oss mye klokere til disse to stoffene.

Gateavisa team har jævlige lyst på en reseptbelagt elefantøl med varseltraktant på etiketten, men tør ikke mer enn be om et glass vann fra springen. Vi står naturligvis ikke upåvirket av Pedersens fortelling. Ja, han er noe så enkelt som god å lytte til. Han berømmer Thorvald Stoltenbergs *Rapport om Narkotika*, som særlig viser hvor verdifull en åpen og tillitsfull dialog er. Da kan ulike syn komme hverandre i møte og samle seg om praktiske anbefalinger: Hvordan gjøre hverdagen lettere og behandlingen mer omsorgsfull for det harde ruslivets mest ulykkelige grupper!

"Norsk forskning på rus er altfor tett koplet til myndigheter med mye investert i en bestemt politikk"

En ny narkotikapolitikk

WP: - Vann til dere. Drikk! Det er klart, en ny norsk narkotikapolitikk må tuftes på en viss realisme. Det nytter ikke å foreslå åpent salg av alt som i dag er forbudt. Det som faktisk er mulig, er å signalisere at politi og strafferett skal spille en mye mindre rolle. At straffene skal ned, og at en skal begynne å se på dette slik en gjør på alkohol- og tobakksfeltet – som helse- og kulturpolitiske spørsmål. Portugal har jo gått foran, og det er flere sider ved deres modell som er problematisk, men jeg var der i høst, og det er innlysende at de tenker på en mer fornuftig måte enn oss. De har avkriminalisert bruk av alle rusmidler, og flyttet dem inn i det sivilrettslige sanksjonssystemet.

met. Blir du tatt med stoff til eget bruk, minner det om å få en parkeringsbot – men du må også forholde deg til en kommisjon, som prøver å snakke deg til rette. Det er altså lett å misforstå systemet, det er på mange måter strengt, det innebærer nye former for kontroll, men det peker opplagt mot en helt realistisk vei å gå. Tiden er moden for slike reformer i Norge. Når det gjelder hasj spesielt, er det mulig å erstatte dagens "forelegg" med et såkalt "forenklet forelegg" – da får du ikke dette på rullebladet. Dette vil neppe føre til at forbruket øker, vi har hatt slike reformer over hele Europa, og det har gått fint. *Depenalisering* er fagtermen. Det innebærer at en reduserer vekten på straffesanksjoner. Et neste skritt, som ligger lenger frem i tid, er å åpne et regulert marked. For cannabis tror jeg det er realistisk, og sigaretter kommer nok inn i samme system. Det er bare et tidsspørsmål før sigarettene er ute av ordinære butikker, det er jo sigaretter som dreper - stygt og stille - her i landet, men vi må for all del ikke forby tobakk. Da gjør vi bare samme feil på nytt. Dette er en god idé på litt lengre sikt: Meget strengt regulert salg av både sigaretter og cannabis, i samme system, noe som kan minne om Vinmonopolet eller apoteket. Men du vet, kjerneleserne av Gateavisa er ambivalente til dette. Det er mye hyggeligere å oppsøke din lokale dealer, som *røyker litt på deg*, og spiller litt kul musikk, enn å stille deg opp bak din nikotinavhengige bestemor på apoteket. Mye av sjarmen forsvinner, om du skjønner.

Gateavisa føler seg hensatt til skolebenken, og det vekker såre minner. Likevel er det bra for Norge at Pedersen har forlatt luftig vidvinkel og snevret synsfeltet retning samfunnets utgrupper. Fra overbygning til gateplan har han beveget sitt fokus - og sin skjulte pekefinger. Pedersen har skrevet om sin reise i tanke og tendens, helt fra guttedager med skrubbsår på knærne og småpøbbet vennegjeng til sterk stilling ved universitetet. På veien la han seg frivillig på benken for å gi sitt jeg det han følte var nødvendig service på mellomdistanse. Og vi aner hjertelag bak skiftet og en kvartsjenerert mann i de suverene ordvalgene. De er ikke planke for trøtte typer.

Spaknet løve med tvisyn

Men: I møtet med det digre spørsmålet Hva nå?, som altså er Gateavisas hertesak, famler han merkbart. Hvor langt skal en gå i oppmyking? Hvem velger lett, når man som Pedersen insisterer på at valgets kval står mellom pest og kolera. Han er prinsipiell og innsiktsfull - og han trekker seg fra den siste etappen mot en konklusjon som sitter. Vi får tro det er den velinformertes tvisyn, ikke det puslete feige, som har skylda. Han kler seg ikke naken, og glemmer at ingen dekker seg til med hell over tid i møte med Gateavisas klåfingra anstøt mot bluferdighet.

GA: - Vi vil til bunn i essensen, i dette tilfellet din stemme. Syng ut, mann! Vi har lest om en smellvakker engelsk adelsdame som nylig brakte deg ut av fatning og inn i vår fold,

(og takk skal du ha, lady Amanda i Oxfordshire, vil vel mange si!). Da virket du som den løven bare den nyomvendte har det i seg å være. Nå for tiden er du spak og uttalt i sammenlikningen. Du nevner selv at dine kolleger vendte seg vekk, mens Gateavisa kjente smerten da du ble tuppet og sparket i lærde former. Det ble kanskje for mye for deg? Skiftet var vel ikke ment for en stakket stund? Har du plutselig gått fra den forstanden du nettopp var kommet til og ender opp som en permanent skuffelse?

Gikk høyt ut

WP: - Noone is perfect, som de sier i Oxfordshire. Jeg gikk litt høyt ut da jeg skiftet standpunkt. Men tida - og mange mennesker - jobber for denne saken. Du vet, det er ikke bare det at vi her hjemme har klart å gjøre narkolovbrudd til den vanligste straffesanksjonen i landet, samt at det er denne gruppa som fyller våre fengsler. Internasjonalt er det hele land som ødelegges av narkokriminalitet. Mexico er i borgerkrig. FN skjønner nå at de konvensjonene som regulerer dette ble tuftet på sviktende forutsetninger. Det var jo et regulært kupp fra Egypt som innebar at cannabis i 1925 ble plassert sammen med

kokain og heroin, det skjedde under den andre internasjonale opiumskonvensjonen. Hele argumentasjonen var villedende, og cannabis kunne like gjerne ha falt ned sammen med tobakk, som legalt. Dette går opp for ansvarlige politikere over hele verden, og vi ser faktisk et ras av reformer. Som Gateavisa har fått med seg: Jeg opplevde for egen del en nokså tøff motstand da jeg for et år siden endret standpunkt. Mange kolleger trodde det var en slags skaphippie i meg som kom ut, men jeg er slett ikke narkoliberal. Jeg er for lov og orden, men en litt annen type orden enn den

"Det er de svakeste vi herser med i narkotikapolitikken"



"Det som faktisk er mulig, er å signalisere at politi og strafferett skal spille en mye mindre rolle."

vi har nå. Det er de svakeste vi herser med i narkopolitikken. Det bør det bli slutt på. Nå virker det dessuten som om jeg er på vei inn i varmen igjen. Andre fagfolk smiler igjen, når de treffer meg. Der er vi ved et annet alvorlig problem: Norsk forskning på rus er altfor tett koplet til myndigheter med mye investert i en bestemt politikk. Forskningen er for lite selvstendig. Jeg skal slett ikke sette meg på noen høy hest, for jeg har lenge vært del av dette selv. Men vi trenger forskere som belyser de store kostnadene narkopolitikken innebærer. Det har vi ikke hatt de siste par tiårene.

GA: - Du snakker om nye veier. Men du fremstår som før. Vi så nok en større lysning i din bok *Fremmed* enn det er grunnlag for.

WP: - Gateavisa hører jo ikke etter! Hva sa jeg nå nettopp?

GA: - Det var en god del ting, det.

WP kremter irritert. - Som sagt: Jeg har sans for det mildt nostalgiske i Gateavisa, jeg liker biodynamisk dyrket mat med vegan innretning. Saken er at jeg nok var i det skeive huset i Hjelms gate og spiste mine linser lenge før denne GAs utsendte kom dit, etter at jeg i annengym leste *Siddharta* av Hesse, og fant andre lesere der nede, mens du vel mesket deg blant engelsk halvadel i public-school-systemet rundt Blenheim Castle. Urolig nå? Vel, jeg sjekket deg opp litt før jeg sa ja til dette intervjuet. Jeg tror det er vanskelig for deg å fange kompleksiteten i det vi har for oss i narkopolitikken, og kanskje skyldes det en - hva skal vi si - noe ensrettet påvirkning i yngre år? Det er en av fordelene med den smule klassereise jeg selv har bedrevet - en viss hjemløshet og rastløshet som kan

ha sine fortrinn. Jeg tror Gateavisas litt slitne hoder må anstrenge seg mer, gjøre det litt vanskeligere for seg selv. Ikke for å være belærende, men det er et tilløp til slapphet i tenkingen i denne avisa, dette er vanskeligere enn dere vil ha det til.

GA: - Pedersen, du er vår venn, er du ikke? I Hjelmsgate har vi ikke for vane å vifte med pekefingeren. Vi behandler hverandre som fulle likemenn.

WP: - Det er en god vane jeg omfavner!

GA: - Vennlige Pedersen? Ikke snill nå! Din røverhistorie er helt feil. Det er ikke Blenheim Castle. Det er Blenheim Palace. Og ligg unna Gateavisas tilfeldig utsendte nybegynner, som forresten er en gjennomført pyse i tung subkultur, altså helt som deg. Fra glasshuset sier vi: Vokt din tunge. Du har reist langt nok til å vite hvordan du ikke skal te deg.

Samvittighets spørsmål Nr 1

En god dag på jobben? Møtet med Willy Pedersen ble ikke helt som vi hadde tenkt. Han holder igjen. Han virker ikke betatt av Gateavisas ståsted. Som statsfinansiert universitetslærer er han sikkert bortskjemt med flinkere forførere enn Hjelmsgates egne. I valget mellom fornøft og følelser bringer han et etisk alvor det står respekt av, og en samvittighetsfull kunnskap som kan vise vei. Det skal han ha. Pedersen virker ikke helstøpt, dvs han er nettopp ikke typen som ikke lar seg rikke i meningen, uansett. Det forteller hans egen historie om brytninger med seg selv og den tilmålte hjemløshet han føler her i verden. Vi øynet en forferdet mine i hans ellers tillitsfulle fjes. Det var da vi tok det helt ut, slik Gateavisas redaksjonelle plakat forplikter sine medarbeidere å gjøre. Men som Pedersen sier med tilslutning fra aktede samfunnsborgere i alle leire: Tiden jobber for mer omsorg og mindre straff i ruspolitikken. Det er ingen vei utenom. Dette er tidens samvittighets spørsmål Nr 1 for stadig flere mennesker.

Gateavisas lojale fellesskap vil ha grunn til å tenke: Det bærer mot en seiglivet kamp for mindre hardkjør mot vanlige brukere - og pressa misbrukere i elendige kår. For når en tross alt åpen mellommann som Pedersen likevel ser ut til å ville holde på gamle føringer, hvem skal da komme utgruppene i møte så det monner. Og hva er en fredelig rev til trøst og inspirasjon blant fortrolige busser uten snut og iskalde langere hengende over seg, satt opp mot livets horete hverdag som kjøper og selger vanskjebner med den største selvfølgelighet? Ja, det er spørsmålet ingen kan unnlate å stille. Og er det ikke samfunnet selv som radbrekker tilværelsen, mer enn røyken som stiger opp i utkantene? Det må da Gateavisa og Willy Pedersen kunne være sammen om å svare ja på.

Mannen som ville bli glemt

Bob Kaufman
1925-2010

I april måned 2010 var det 85 år siden den afro-amerikanske poeten Bob Kaufman ble født. Det er et jubileum som ikke har vært overeksponert i norske media, til tross for at Kaufman ofte nevnes i samme åndedrag som Allen Ginsberg, Gregory Corso, Jack Kerouac og William Burroughs; forfattere med langt større ettermæle. Kaufman var med andre ord en del av beat-generasjonen, som i stor grad påvirket samtidig og seinere poesi og annen diktning. Mange av beat-generasjonens poeter ønsket at poesien skulle ta tilbake sin muntlige karakter - den skulle leses høyt og framføres - og det er i denne sammenhengen Bob Kaufman er helt sentral.

Bob Kaufman ble født i New Orleans den 18. april 1925, som sønn av en tysk-jødisk mann og hans afrikansk-karibiske kone. I følge Kaufman var mora vel bevandret i okkulte ritualer og voodoo, noe han mente hadde influert ham på flere vis, mens faren var temmelig ortodoks i sin jødedom. Denne tilsynelatende usannsynlige blandingen av svært ulike kulturelle referanser har helt sikkert preget ham, men begge har høytleising eller framføring som sentrale elementer i religionsutøving, og nettopp disse uttrykksformene ble sentrale for Kaufman i hans litterære virksomhet.

Som mange andre poeter på 40- og 50-tallet var Kaufman interessert i jazz. Mange av tidas poeter ønsket å forene poesien og jazz, gjennom å framføre tekster akkompagnert av jazz, eller gjennom improvisasjon. Poeter kunne improvisere dikt på stedet, ikke bare akkompagnert av jazz, men som en del av bandet, i samspill med musikerne.



Dette er en klar parallell til - eller forgienger for - dagens freestyle-rap-pere, som improviserer rap-tekster i konkurranse med hverandre. I våre dager er slikt enkelt å dokumentere gjennom youtube eller i studio, mens det på Kaufmans tid var stor fare for at det hele forble øyeblikkets kunst - utilgjengelig for dem som ikke hadde vært tilstede der og da. Mye av Kaufmans poesi ble til på denne måten, og mye er dermed borte og glemt. Kaufman skrev ikke alltid ned tekstene sine, og en god del av det som finnes på trykk idag har overlevd fordi hans kone, Eileen, var påpasselig nok til å dokumentere det som foregikk. Dikt ble rablet ned på servietter, avispapir, i kladdebøker, på baksida av kvitteringer; et av diktene ble til og med funnet på gulvet i en kafe der Kaufman pleide å spise frokost og lunsj. Noen av tekstene hans lå også mirakuløst nok uskadd i ruinene av et nedbrent hotell, der Kaufman hadde bodd. Kaufman selv ble heller ikke skadet i brannen.

Nettopp denne vektlegginga av muntlig øyeblikkspoesi har i stor grad bidratt til at Kaufman ikke er veldig kjent i vår tid. I tillegg var han en meget eksentrisk mann, som ofte kunne støte fra seg venner og samarbeidspartnere gjennom merkelig oppførsel og upålitelig omgang med prosaiske ting som 'tidspunkter', 'avtaler' etc... Da John F Kennedy ble myrdet i 1963 avla Kaufman et taushetsløfte, som han holdt helt til Vietnamkrigen endte - elleve år seinere. Det er ikke umulig at forleggere og andre med et noenlunde jordnært og praktisk forhold til kjøp, salg og marked kan ha ansett denne typen prinsippfasthet som vanskelig å

forholde seg til.

Et slikt taushetsløfte kan synes underlig for en mann som så til de grader var avhengig av språklig lyd i sin kunst. For Kaufman var lyden av diktet ofte vel så interessant og viktig som innholdet. Han anså språket som et arsenal av lyder og rytmiske muligheter, på samme måte som en improviserende musiker forholder seg til lydighetene instrumentet gir. Kaufman var kjent for å improvisere spontan poesi på stedet - det være seg på trikken, i drosjekjø, ved kafebordet; eller et hvilket som helst annet sted der han fant det naturlig. Ofte brukte han lydene i rommet som inspirasjon, enten det var inne eller ute. Kona Eileen har sagt at hun alltid angret på at hun ikke skaffet en bærbar båndopptaker og tok opp alt mannen sa - noe som hadde vært en smal sak med nåtidens digitale muligheter...

Bob Kaufmans jazz var først og fremst bebop, spilt av Charlie Parker, Dizzy Gillespie, Thelonious Monk, Miles Davis, Charles Mingus og andre av stilartens pionerer. Kaufman prøvde fra første stund å bruke bopens rytmer i sine verselinjer, men også tematisk var han ute etter å gripe musikkens spirit og intensitet. Mange av tekstene tar opp den virkeligheten svarte amerikanere levde i, ikke bare sosialt og politisk. Han beskriver kjærlighetsforhold og erotikk i samme linje som storbytrafikk og tematiserer også lyden av musikken. Selv om mange av diktene er fascinerende på papiret, er de enda mer fascinerende hvis oppleren prøver å si dem høyt - eller, hvis man tør - å rope dem ut. Kaufman veksler til tider mellom store og små bokstaver,

slik at oppleren får hint om hva som skal hviskes, sies eller ropes; eller om hvordan rytmen i teksten skal vektlegges. For leseren er det bare å trå til!

Av tilgjengelige Kaufman-bøker er det først og fremst fire diktsamlinger som er verd å merke seg; *Solitudes Crowded With Loneliness* (1959), *Golden Sardine* (1960), *The Ancient Rain: Poems 1956-1978* (1981) og *Cranial Guitar: Selected Poems* (1996). I tillegg finnes utgivelser som *Abomunist Manifesto*, som først ble publisert i stensilert form. Alle disse bøkene er enkle å skaffe på internett, og noen av Kaufmans dikt er også å finne på nettet, aldeles gratis. Det er ikke en enkel oppgave å oversette Kaufman til norsk - sannsynligvis ikke til andre språk



heller - så en interessert leser må gå til den amerikanske originalen. Kanskje er det mulig å finne oversettelser til fransk, da Kaufman tidlig fikk en betydelig skare av fans i Frankrike, der han ble kjent som "den svarte Rimbaud".

Kaufman skal en gang ha sagt til en av sine forleggere at hans største ønske var å forbli anonym, å bli fullstendig glemt. Han døde av emfysem i 1986, men foreløpig har heldigvis ikke dette ønsket gått helt i oppfyllelse. Det er opp til oss som lesere å sørge for at Kaufmans betydelige poetiske produksjon når ut til stadig flere, slik at hans tanker om poesi som noe spontant og allestedsnærværende kan bli gyldige på alle samfunnsnivåer. Verden ville da bli et bedre sted å leve; intet mindre.

Tor Einar Bekken

Visste du

-At myndighetene skal ha penger av deg hvis du arver. Eller hvis noen er så snille og gi deg en gave på over 10000 norske kroner må du også gi din skjerv til sta(t)skassen. Hvorfor? Har de vært involvert eller gjort seg fortjent til penger fra disse transaksjonene?

-At staten tar avgift etter pro-sentsatsen på alkohol. Drikk 80% Stroh rom og gjør finansministeren kykkeli-ky!

-at mange pushere ikke vil ha legalisering av deres omsettelige substanser fordi da forsvinner deres selvgestaltete arbeidsplass. De burde heller semulignet til å gjøre enn mer biznizz da de jo allerede har kontaktnettet og er eksperter på området!

-at, mens vi er inne på det, selv om noen pushere skylder på finskrisa når nå prisen på hash har gått opp fra sine evindelige hundre spenn også i hovedstaden, må jo dette være feil! Finanskriser har vel aldri berørt den svarte økonomien!(?)

-at når vårt kjære Oslo fyllte 1000 år ble vi lovet det meste gratis For ex.frokost foran rådhuset. Dro med meg en gjeng narkisser fre plata der.Plutselig kosta det penger, 200 lovier.Etter mye krangling fikk vi det gratis.Hallelujah!

Operaen Carmina Burana, av Orrf, skule også bli ett vakkert gratis skue. Men påtrykket av mennesker ville bli for stort mente Dem, så prisen ble plutselig uten forvarsel satt til ca.400 norske dukater.

Nesten alle snudde ved barrikadene og gikk hjem.

-at Staten, representert ved Norsk Tipping, nå forlanger 60 kroner for at du skal få et spillekort? For å få dette kortet kreves bankkort. Noe de færreste med f.eks. mesterpensjon får p.g.a. for lav inntekt. Derved har de fratatt de med minst monetære midler i samfunnet gleden av å delta i livets store lykkespill. Hvor blir det nå av alle de eksentriske lottomillionærene vi har sett på reklamen?

-at det er du som betaler for de hjemsendte soldatene (les: idiotene) som blir sendt hjem i bodybag-ikke et moteplagg- fra Afghanistan. Du betaler også som skattebetaler for krigen!

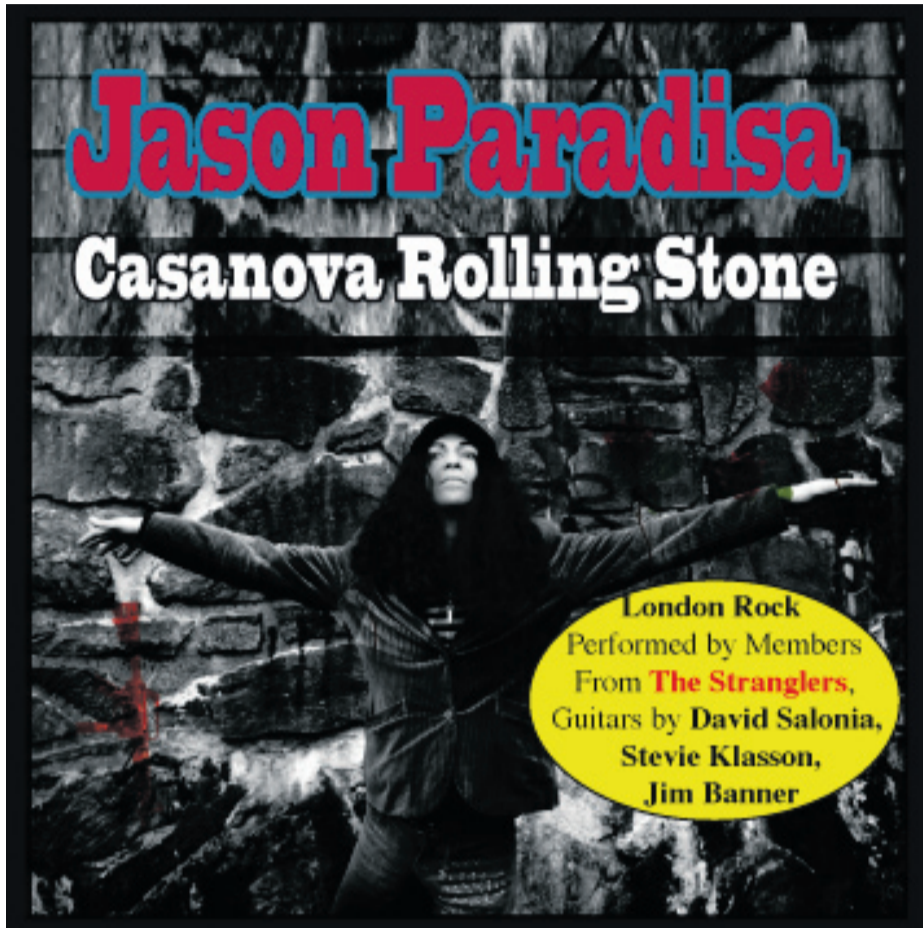
Atle Waage



Sjå på side 9.

GATEØVISA's

superselger Jason Paradisa taler til folket:



Kontroll

Du kan ikke kontrollere menneskene. For det første kommer du til å dø en gang, og da har du ingen kontroll. Du kan ikke kontrollere at kroppen blir gammel. Ha ha: Du kan ikke kontrollere kjæresten din en gang, hvorfor skulle du prøve å kontrollere hele menneskeheten? Når du elsker med kjæresten, er det bedre å *miste* kontrollen! Men være bevisst, til stede. Awareness.

Religionene prøver å kontrollere elskoven, men flere og flere mennesker blir født til Jorda likevel. Ayatollah Khomeini, verdens mest latterlige fyr, prøvde å kontrollere sexen til 30 mill men-

nesker, men nå er det blitt 80 mill, som fremdeles har sex. Khomeini og Hitler og diktator etter diktator er blitt til støv og lort, den samme lorten vi trår på når vi går omkring, og det spilles igjen musikk i gatene.

Selve Livet er ute av kontroll. Mennesker som kontrollerer er harde. Men vann kan bryte inn i harde berg. Slik er det med de myke menneskene som man kanskje tror man kontrollerer. De er som vann som virker hele tida. Og en dag er "man" død, mens vannet fortsetter å slå inn over steinene.

Casanova Rolling Stone
Nytt album ute nå!

Tyvenes prins

Jason Paradisa, rockestjerne og Gateavisas superselgende maskot: Som barn var jeg sjalu på kjærligheten mellom min mor og min far, de var alltid på hverandre eller i hverandre eller ventet på hverandre. Så jeg rømte hjemmefra.

For stolt til å tigge, lærte jeg å lyve, trikke, jukse og stjele, tjene penger, å overleve over hele Iran. Det var mitt yrke. Og det var frihet, det var en god jobb, haha. Generalen ser meg på busen, han vil komme i bukse på meg, så jeg ber ham om å ta meg med på restaurant, og når jeg har spist ferdig, et herlig måltid, legger jeg på sprang som ei kule vekk derfra. Kjempegøy. Slik drev jeg på ofte.

Nå er jeg ferdig med alt det der lureriet, men på den tida var det morsomt. En voksen mann kan ikke holde på sånn...

Robin Hood tok fra de rike og ga til de fattige, jeg pleide å stjele fra de rike og gi til meg selv, som i min tur da også ble rik. Haha. Da jeg kom til London, begynte jeg å stjele fra alle de store musikkstudioene. Mitt album Casanova Rolling Stone som jeg selger i Oslos gater nå, ble opprinnelig produsert med stjålne penger. Hotellrommet mitt den gang var fullt at tyvgods, som en hel musikkforretning. Utstyret solgte jeg til de store rockestjernene. "Dodgy Pedro" kalte jeg meg. Men en dag ble jeg arrestert, på grunn av en gitarspillerne jeg sto i ledtog med, en "bad criminal". På egen hånd ville jeg aldri blitt arrestert; husk, i Iran var job-

ben min å rappe motorsykler og greier, jeg var skikkelig kul.

Ute av engelsk fengsel, fortsatte jeg å stjele. Bæggen min var alltid full av sedler. Jeg brukte penger som en sonofabitch, en skikkelig bortskjemt kis. Hvis taxisjåføren ba om 3 £, kunne jeg finne på å gi ham 100. Haha!

Men engelsk fengsel er det jævligste stedet å være. De dreper sjela di sakte. Setter deg på celle med megamordere som kan ta livet av deg. Det var verre enn iransk fengsel. Så stygt.

BB: Men Jason, du har aldri stjålet eller jukset eller lyvet så lenge jeg har kjent deg. Hvordan forandret dette seg?

Jason: En svensk dommer var veldig flott. Absolutt intelligent. Forståelsesfull. Hvis jeg visste navnet hans, skulle jeg finne ham og gi ham en blomst. Han ga meg respekt. Han sa: "Jason, du er en rockestjerne og en intelligent musiker, du kan ikke fortsette på denne måten." Fordi han var så vennlig, forsto jeg at jeg burde la være å lyve og stjele. (Å slutte å lyve innebærer å slutte å stjele). Fokuser på å være ærlig, leve i sannhet, konsentrere meg om kunsten min. Kanskje denne dommeren var en slags mystisk person som tjente menneskeheten? Jeg stjeler ikke igjen i dette livet, i hvert fall.

Likevel angrer jeg ikke fortida mi, i Iran eller andre land. Jeg var "on the run", og stjal alltid fra de rike. Jeg likte pengene deres. Klær, hotell. Det smakte godt. Ha ha.



Mystical Premonitions
Jasons alle tiders bestselger
Alltid tilgjengelig
Titusener på titusener solgte!

Gåten Knut Hamsun:

Løsningen



Til grunn for «Gåten Knut Hamsun» ligger to premisser vi her vil forutsette:

1. Knut Hamsun var en stor forfatter.
2. Knut Hamsun var nazist (på ordentlig).

Gåten er: Hvordan kan 1. og 2. henge sammen? Det er gåtefullt fordi man tenker seg (a) at en stor forfatter må være et innsiktsfullt menneske, mens (b) en nazist lider av varig svekket innsikt i livets viktige spørsmål.

Norske Hamsun-biografer og -kjennere pleier å «løse» gåten på denne måten:

At Hamsun var en stor forfatter sier ingenting om hans innsikter i livets viktige spørsmål. Å være forfatter er et håndverk, det kan en nazist lære/ha talent for likså vel som andre. Det er ikke mer gåtefullt at en stor forfatter blir nazist, enn at en dyktig rørlegger blir det. Altså: (a) er rett og slett feilaktig.

Denne løsningen holder ikke. Er det virkelig ingen sammenheng mellom en forfatters liv, tanker, overbevisning, og det verket han skriver? Ligger ikke noe av Hamsuns storhet som forfatter i hans ideverden, hans intuisjoner, hans livsopplevelse? Jo, klart det gjør: Hamsun er en stor forfatter på grunn av hans mesterlige bruk av språket, men også (og det kan vel knapt skilles?) på grunn av hva han bruker språket til å uttrykke.

Romanene glitrer av livsfølelse, av forfatterens forstand på det irrasjonelle, rivningen mellom natur- og sivilisasjonsvesenet i mennesket, og overbevisende eksempler på den teknologiske utviklingens farer. Alt dette er med på å gjøre romanene til det de er; luker du det bort er det lite igjen av Hamsuns storhet. Altså: Vi går ikke med på at (a) er feilaktig.

Nazisten Hamsun er ikke uinteressant. Tvert imot er han, sammen med Spengler, Heidegger, Céline og andre, en viktig kilde til å forstå hva nazismens drivkraft besto i, hva som gjorde denne forferdelige ideologien så lokkende for så mange mennesker i mellomkrigstida. Det er gjerne slik (for oss som er kommet til senere),

at nazismen i utgangspunktet virker gåtefull (den er gjennomført usympatisk; hvorfor trodde folk på dette?). Men jo mer man setter seg inn i tidas problemstillinger, jo mer fatter man motivasjonen bak denne brutale ideologien. Den forblir så klart forferdelig, men den spiller på viktige moralske intuisjoner det ikke er mulig å overse. (Ja, det er kanskje ved å overse disse at vi gir grobunn for en slik reaksjon som nazismen?) Man kan ikke forstå nazismen uten å gå inn på dens moralske kilder.

Med kommunismen forholder det seg kuriøst nok gjerne omvendt: Vi fatter umiddelbart dens moralske kilder, og går gjerne ut fra holdningen «det er jo en fin ide, men i praksis...» Imidlertid: Jo mer man studerer kommunismen, jo mer finner man at det slett ikke dreier seg om noen fin ide, tvert imot en elendig sådan. Men den grunnleggende

moralske følelsen, at rettferdighet er en viktig verdi, blir (forhåpentligvis) stående.

Nå: Hamsuns livsopplevelse, hans betoning av mennesket som mer enn et fornuftsvesen, hans (proto)økologiske engasjement, oppgjøret med atomismen osv, skinner gjennom i bøkene med opprørende kraft. Disse moralske kildene er også med på å forklare forfatterens *nazisme*, for nazismen drikker av de selvsamme tjern. Derfor er det riktig å si at (1) Hamsun ble nazist (delvis) av samme grunn som (noe av) det som gjorde ham til en stor forfatter. Derimot ble ikke Hamsun stor forfatter fordi han var nazist. Om Hamsun hadde vært innsiktsfull nok til å sette sine dyptfulte intuisjoner inn i en mindre forkvklende politisk overbygning, ville han kanskje blitt en enda større forfatter? (Jeg bare spør, jeg konkluderer ikke). I så fall var

han (2) en stor forfatter på tross av at han var nazist. Merk at det ikke er noen motsetning mellom (1) og (2).

Og motsetningen mellom (a) og (b) (over) er dermed opphevet i samme slag: Hamsun har uvanlig innsikt i noen grunnleggende moralske kilder, men evner ikke å bevare humaniteten i den politikken han utleder fra denne innsikten. (Vel fordi han på veien overser andre, viktige verdier? Og utvilsomt fordi han også rett og slett tar skammelig feil på en del områder, rasismen det viktigste eksemplet.)

Fin løsning, hva? Er jeg ikke flink? Skal vi så ta fatt på gåten Dag Solstad, gåten Heidegger, gåten Hegel? Gåtene Platon, Jesus og Muhammed? Eller skal vi nøye oss med å tidsaktuelt skissere hvorfor dialogene til Abid Raja tross alt kan være givende?

Bjarne Benjaminsen

Skjærgaardsø

*Nu glider Baaten
mot Skjærgaardsøen
en Ø i Havet
med grønne Strande.
Her lever blomster
for ingens Øine,
de staar saa fremmed
og ser mig lande.*

*Mit Hjærte blir som
en Fabelhave
med samme Blomster
som Øen eier.
De taler sammen
og hvisker sælsomt,
som Børn de møtes
og ler og neier.*

*Her var jeg kanske
i Tidens Morgen
som hvit Spiræa
engang at finde.
Jeg kjendte Duften
igjen fra fordum,
jeg skjælver midt i
et gammelt Minde.*

*Mit Øie lukkes,
en fjærn Erindring
har lagt mit Hode
ned til min Skulder.
Saa tætnet Natten
ind over øen,
kun Havet buldrer -
Nirvanas Bulder.*

Aftenrøde

*Man saa ham sky de Sale hvor de
andre søkte Ly,
de sokler andre fandt det stolt at staa
paa.
Han svinget sig en Morgen som en
ørn op mot Sky,
man skrek til ham og holdt sig fast og
saa paa.
Og ingenting var over ham,
blot Dagningen i Østerled, de nye
Tiders Gry.*

*Man saa ham staa deroppe og vise
Folket Vei
igjennem høie, ideale Riger.
man kaldte ham til Jord igjen, hans
Svar var altid Nei,
hans Sjæl var døv for Trudsel, Bøn og
Smiger.
....Saa faldt han dog i Alders Dag
og rystet viist sit Hode ad sit
Ungdomslivs Galei.*

*Man saa ham skyndsomt søke sig Ly
bag Salens Dør
og krype Soklen op med baand om
Foten.
Der staar han nu og kaster sin Skygge
med Honnør
og raatner som et livløst Træ på
Roten.
Men selv saa tror den gamle Ørn
at nu - nu staar han gjævere end
nogensinde før.*

Fra
Knut Hamsun: *Det vilde Kor* (1904)



Fra Den Fattige Jævels Kjøkken

Festmiddag for to: 25 kr !

Begge rettene er beregnet til 2 personer og innkjøpene er gjort på Kiwi, Rema og Prix. Totalkostnadene var det disse ingrediensene kostet da jeg kjøpte dem. Priser kan forandre seg, men neppe så mye at disse rettene plutselig skulle bli dyre.

Les gjennom oppskriftene før du begynner, og finn fram alt du trenger foran deg.
Merk: for lutefisken må de tørka ertene legges i vann fra dagen før!

Veganeren

Nøttekaker med surkål, glassert purre, eplechutney og poteter

Ingredienser

Nøttekaker:
1 pose Chillinøtter
4 ss mel
1 dl vann



Eplechutney:
2 epler i båter
1 løk kuttet
1 ss olje
1/2 ts salt
1 dl sukker
0,7 dl eddik 5%
1 dl vann
og hvis du har ta 1/2 teskje hver av:
paprikapulver, chilli, ingefær, allehånde, koriander

Surkål:
1 kålhue finstrim
1 løk kuttet
100 g sukker
1,5 dl eddik



Glasert Purre:
1 purre
15 g sukker
2 ss olje
1 dl vann



1/2 kg Poteter

Nøttekakene

Nøttene moses ganske fint, ha så i mel, bland godt. Ha deretter i vannet og rør til du får en fin deig. Stek kakene gyldne på middels varme, ca 3 min på hver side.

Saus

Ha 2ss olje i en kjele og bland inn 1ss mel og rør. Ha så i, mens du rører godt 3 dl vann. Smak til med salt og pepper. Har du en buljongterning har du denne i. La det hele småputre i 10 minutter, mens du rører og passer på at det ikke setter seg i bunnen av kjelen.

Varm oljen i en panne og stek løken myk. Ha i krydder og salt og rør blandingen i ca 1 minutt. Ha i resten og la det hele småputre i ca 40 minutter. Pass på at det ikke tørker ut – ha evt i litt mer vann.

Surkål

Varm litt olje i en panne og ha i løk og kål og la det surre på middels varme i ca 5 minutter. Ha i sukker og eddik og la det småputre i 10 minutter. Ta av lokket og øk temperaturen. Småkok i 20 minutter mens du rører av og til. Når vesken begynner å bli borte må du røre hele tiden. Den er ferdig når kålen er klissete, men ikke rennende.

Glasert purre

Del purren i 5cm lange biter og rens godt. Ha alt i en kjele med litt salt og kok til vesken blir litt tykk, og purren myk.

Kok potetene myke og gode i salt vann.

Servér og kos dere!



Kannibalen

Lutefisk med ertepuré og poteter



Lutefisk 1 kg (kr. 13,80 på Rema)
Tørkede gule ertre 250 g
Poteter 0,5 kg
Smør 250 g
Salt

Legg lutefisken på et fat og dryss over 1 ss salt. Dekk fatet med et lokk eller aluminiumsfolie. Skal stå i ovnen ca 40 minutter ved 200 grader.

Ertene legges i vann over natta. Tøm så av vannet og kok dem myke i nytt vann (det tar en stund). Hell

av vannet, mos ertene og smak dem til med salt, pepper og litt av smøret.

Kok potetene myke.

Ha 2 spiseskjeer vann i en panne og kok opp. Del smøret i terninger og rør inn og kok opp. Har du noe persille liggende, finkutt denne og ha i smøret.

Hell smøret over fisk og poteter og kos dere!



Spisestedet vegetarcafé

Vi lager gjerne middagen for deg!

Vegetar eller vegan
Økologiske råvarer



Man-ons: 14 – 21
Tor & fre: 14 – 20

Hjelmgate 3, 0355 OSLO
sidegate fra Bogstadveien

Obs! Det går an å bruke Spisestedet som utstillingslokale. Vi hadde nylig en stor billed-utstilling i forbindelse med boken "Tre Grep og sannheten".
Ta kontakt på telefon 2269 0130



Primitivisme er den
 "mest radikale" formen av
 ALT-VAR-BEDRE-fØR-ARGUMENTET.

Det er en **AVVISNING** av Sivilisasjonen & dens
 teknologi

Denne kritikken åpnet seg
 som en (positivt definert) **ANTI-IMPERIALISME** ved at

"Nyerer" **Arkeologi** & **Anthropologi** viste at
 ikke-siviliserte på ingens måte var **fangst**
 på stasjonen når (inn) utviklings **toget** gikk men
 tvært om har en minst **like** rik/klok kultur
 som oss i **PLASTLAND**

Når troen på fremskritt **toget** som den
 eneste & nødvendige **avgangen** uansett var **krasjet**
 blir det ekstra **flaut** for oss passagerer
 når det kommer frem @ Primitive på mange måter
 ikke sliter med vår **urett** og **uglelvheter**
 for de siviliseres.

Den nye synde **Falls** myten lyder så:

I **Begynnelsen** hadde menneske - **Dyret**
 det fint i **SITT** ~~NATUR~~ **NATUR** ~~HABITAT~~ **TILSTAND** (**HEIMLIG**)
 *Men så en dag oppsto **OVERSKUDD** **(ARBEIDSFRI)**
 vise **MEVN** tok hånd om dette **OVERSKUDDET**

(For **ALLES** Beste) **KONTROLL** viste seg
~~_____~~ **VELDIG AVHENGIGHET**s skapende,

AV **KONTROLLENS**
 Eple til **MANN** OG **ANDRE**
 Herre & **TRELL**
 skapte den dem

eple beat i
 øret rimer
 på ikke høe &
 gjøre anve
 en

Med KONTROLLING SAT I SPILL struktureres det som ble
hetende sivilisasjon fram og herkerne

(LA OSS KALLE dem ARKHONER som de ANARKHONER VIER)

Litte ~~viklingen~~ viklingen, ORDNET seg fler & Mer & fler og mer teknologikker i ORDNE med.



"Gresk" i Beholdt FOR IKKE Å SVAKKE OM ERVE ERTEDELER

PLUTSELIG var MENNESKE (dyret) Hjem Løst

Den ^{romantisert} FLORTE SAMSPILSKAMPEN med] Man hadde feider for krig ikke utlott samspillskamp
NATUREN byttet med KRIG: OG HVIS DET TØRST SKAL VERE KRIG (seu om det er med OMGIVELSENE) GENERALER

Nå Liker ARKHONENE seg, er fruktbar; blir MANGE.

Utvider Likk GODT



Mer effektivt + STRØMLINJEFORMET + HJELPSOM + = FREMMEGJØRING: FRA seg SELV & SIN NESTE ANDRE

KRIGEN SA den GJELDER

MANN OSV. SLEKT OSV. XRD MOT TRD OSV. KVINNE OSV. SLEKT ALDEI MER RO

Her bor vi NÅ: STYRT

KLASSE SKILLERNE vokser

seg SINN RIKE

ALLE FÅR SMAKE AV KONTROLLENES EPLER.

AV PENGE TEKNOLOGI (utan lønse?) OG HVIS VI HØRER ekstra GODT etter, KAN DU HØRE KNITRINGEN AV TEKNOARKHONENES BREDNING.

→ SÅNN AT MATEN SMAKER ERNÆRINGSVERDI KROPPEN BLIR FORMET TIL KLESHENGER

ALLE VÅRE HANDLINGSPULSER MÅLT AV OSS SELV OG HVERANDRE DØMT etter NYTTE

EFFEKTIVITET LØNNSOMHET

Men man begynte å kommunisere på tvers av stammer!

HVOR FOR GÅ? BUSSEN GÅR FORTERE.



UHØRT! MusikkammeLSDer?

Jerusalem Kommand, Edens Revansj: Space Rock-riffet på Velferd:

Fra det Intellektuelle Diktaturets høyborg hadde vi "Piper At The Gates of Syd" i 1967, Syd Barrett selv, ikke bare en **Magiker**-spalting i Tvillingenes tegn, var en Kristen Erke-Engel i 1965, en selvfølge å være noe så utrolig hemmelig og kult må en være for å virkelig være en ekte pønker, som i tillegg til dette var i besittelse av **Planet-Magi i Katolsk Kirke**. Space Rock-riffets opprinnelse var hans "Interstellar Overdrive" i 1966. Begynnelsen av en ny Era. Om undertegnede skulle beskrive en Kristen Erke-Engel, se for deg et flyvende fartøy bygget som en hang-glider av skjelett med flaggermusvinger som farer gjennom høyvinterens stjernehimmel her i Ultima Thule (Heil!). Alt en ser er lynende røntgen "image" i mørket, med infrarødt syn som sett gjennom Robert Calverts **flyvebriller** som skrudd på. En må heller ikke glemme Slangekulten til slyngler på 60-tallet som Jim Morrison fra kunst-rockerne The Doors; var han en Cobra som Aleister Crowley eller en Anaconda som i Monty Python? Seinere hadde en fler Serpentinere som gruppa Whitesnake med David Coverdale, som en kan tyde **Slange-kult** fra bandets logo, nemlig Romerske mynter... Undertegnede skal senere i artikkelen komme tilbake til Jim Morrison, som var "Elg Hunden" - en mytisk jaktlegende som går tilbake til Romersk tid og Antikkens Grekere.

Til Stjernene!

Året 1975 "skjedde" veldig "heavy" med gale Ole Johnny (via Hot Tuna og The Grateful Dead i 1986), han var 11 år før tida da han røyka sin siste joint... og Hot Tuna dro på turne i 1986. Akkurat som "The Matrix" eller "Vision Thing", var det et overvåket "fenomen" om en skal si det slik.

"Jeg er spalting i Sol-Magi (men ikke en klassisk Gemini), og som mange Magikere (jfr. Losj) kan være onde og falske noen ganger. Det er fordi de er **Serpentinere** i tillegg. Egentlig ble jeg spaltet først i Øst-magi på skauen og Blaafarveværket en sommernatt (Lunar), mener å huske sommeren 1999, som Legendarisk Rosa måne Dott. Hedensk blot, jeg er en blotet person."

Undertegnede har alltid tenkt at byen Praha hadde en lang og kald vinter, og at "Prague Spring" (et stykke musikk av **The Legendary Pink Dots**) handlet ikke om revolusjonen i 1968, men å bli spaltet som **Tvilling i rullestol**, som kunstneren Frida Kahlo blir to personer i Valmue-rus, lenket fast i rullestol, som delt i to snakkende Tvillinger av multipl sklerose nedover ryggraden i vårens og Valmuens varme, sådan som sangene "The Plasma Twins", "Poppy Day" og hva annet av samme ensemble. Det er da stemmene begynner å snakke inne i hodet, og en er transformert til Magiker.

Samtidig viser min "Old School"-tolkning av The Legendary Pink Dots sin mystiske side seg som reell. Som jeg alltid tenkte meg at Legendary Pink Dots vokalist Edward Ka-Spel sin solo plate "Chyekk China Doll" (spesifikt de vakre stykkene "Chyekk 1" og "Chyekk 2") får meg til å se for meg to unge kinesiske studenter på 1970- eller 60-tallet som **forelsker seg under Mai-Paraden** i Peking med alle blomsterdekorasjonene, spesielt de røde Valmuene. En "Rød Mai" som utfolder seg samtidig som f.eks. Sverd-initieringen som sett under Beltane-feiringen i filmen "The Wicker Man" fra 1973. "MaiBlomsten", eller "Dronningen av Mai" sådan, det kan tenkes gruppa Queen hadde en gitarist med sin "Red

May"-gitar i tillegg.

Diktaturets avlede New Age-barn: Gull Alderen og Sølv Alderen, og den **Hemmelige Stat**:

En viss grad av perversjon hviler i oss Diktatur-avlede "New Age"-**13-barn**, i menneske-, dyrisk- eller engle drakt tatt ettersom, hva vi gjør er hva vi gjør, som å leve av sin første elsker med minner som virker som de varer i tidsaldre og så er de borte, og Gullalderen er over... kanskje Sølvalderen nettopp har begynt, Morgen Stjerne som Aften Stjerne, vi kan ikke være evig unge, en skal ikke prøve sorte menns "Yo!" for da gir vi deg fingeren. Kaos og Anarki er ingen hemmelighet, det er som Paradis og de Uskyldige og jeg er uten hvile og forblir u-tilgitt... Hvorfor ikke vite alt som en ekte intellektuell og være rein som Faen sjøl.... Eventyrets tidsalder har bare begynt for oss!

Pønker-rocker Losjer for det Nye Millenium:

Å grunnlegge en **Pønker-rocker-losj** med Okkultistiske og Kaos-Magiske elementer, og Science Fiction-tematikk skulle ikke være så vanskelig. Den "indre sirkel" er bare starten - og losjen trenger en "sjef" eller 1. initierte person, en slags Narr eller Maskot. En som er tiltrådt som "Sjefen" M.A.O. Hvis en tenker seg losjen som hierarkisk som en skyskraper skal "sjefen"



opp på toppen og tvinges til å hoppe i **døden** av alle på de nedre etasjene. Fra bønn opp går det en heis og det går trapper, initierte kan velge. Det blir som en "stige" opp i "Stjernene"; 1-2-3-4-5-6---999 etasjer opp til toppen og så må "sjefen" hoppe i selvmord. Millioner av mennesker ser sin maskot og losjen blir fullbyrdet i dette rituale. Da har samfunnet en "gud" og en "historie" å forholde seg til, f.eks. "Jula varer helt til Påske".

- **Charlie XYZ**
illuss: **Snusmumrikken**



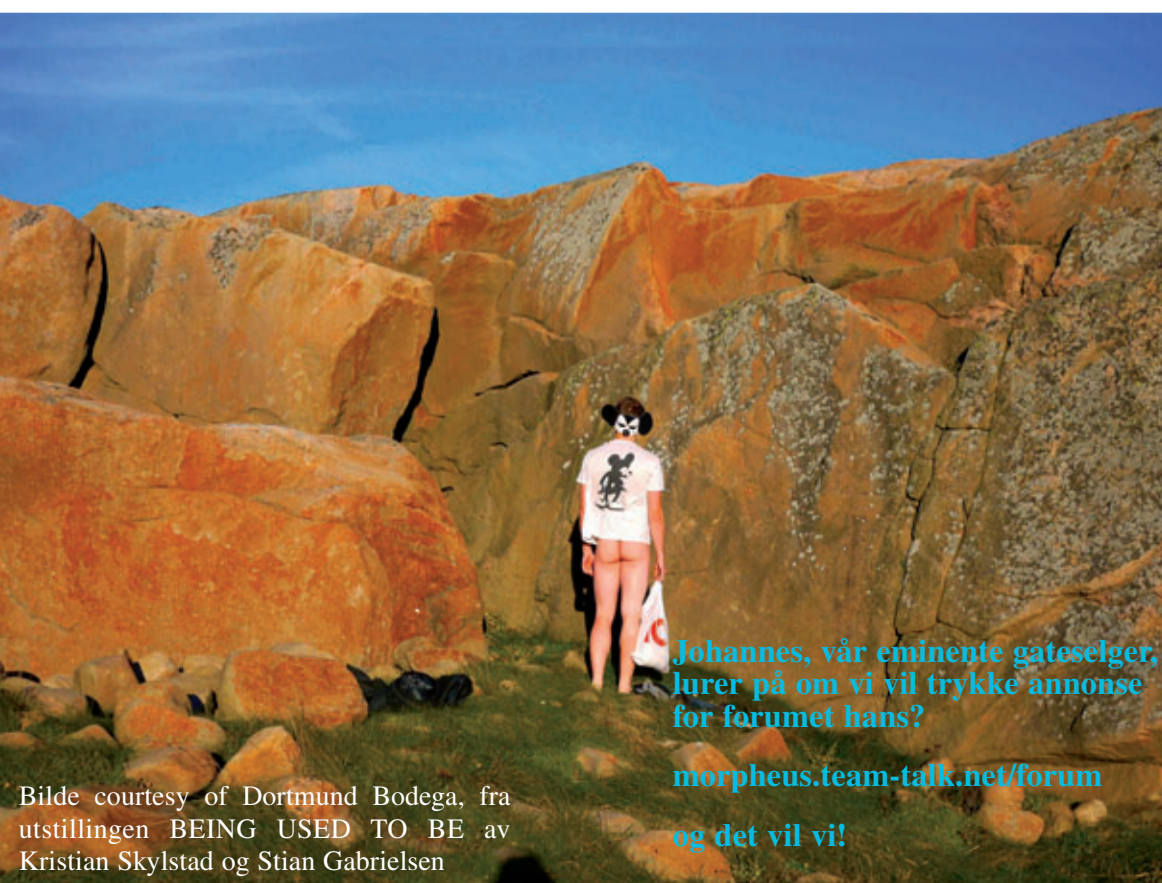
Et par korte iakttagelser

Min siste artikkel er blitt refusert av redaksjonen fordi den er for lang: "Du, Ray, du skal skrive artikler, ikke bøker. Kom med noe kort." Så gjør jeg det.

Bier og blomster: Jeg leste forleden at de unge damene for tiden klager over at de blir utsatt for stadig sexpress. Omtrent samtidig leste jeg i en annen avis at de unge herrene for tiden lider av slitte nerver, prestasjonsangst og mindreverdigetskomplekser i konfrontasjon med de unge damenes "dristige sexkrav". Huff. Det må være forferdelig komplisert å være ung og romantisk anlagt/hormonsprengt i en tidsalder da gutter og jenter har et slikt forhold til hverandre.

Medisinens funksjonalisme: Jeg leste også forleden at det er bare ett stykke menneskelig anatomi som ikke står beskrevet i den medisinske litteraturen og hvis struktur ikke her vært gjenstand for forskning. Det er klitoris. Hvorfor? "Fordi den ikke har noen funksjon. Den gir bare glede." Huff. Og jeg som trodde at glede var viktig i livet. Dessuten leste jeg et annet sted at orgasmer forlenger kvinners liv. Hm. Og jeg som trodde at det var medisinenes hovedmål å redde, bevare og forlenge menneskers liv. Så hvorfor forkaster legestanden som funksjonsløst noe som har en så sentral medisinsk funksjon? Fordi noe er enten godt eller sunt, men ikke begge deler samtidig? Fordi medisin skal smake vondt, og noe som smaker av forlystelse kan ikke være god medisin?

Ray



Johannes, vår eminente gateselger, lurar på om vi vil trykke annonse for forumet hans?

morpheus.team-talk.net/forum

og det vil vi!



“Harald Medbøes bok er som et farge-rikt smykseskrin i vår grå og konforme norske hverdag”

Jan Otto Johansen

Hvis Guru Rajendar Giri i India kan få tak i bildeboka **Rrom – sigøynerreiser**, hvor mye lettere er det ikke for deg ?!?

Butikkpris 298,-

Fra våre nettsider kun 250,- !

www.futurumforlag.no/rrom/rrom



Hvor kan jeg få tak i Gateavisa?

Gateavisa selges i Narvesen/Mix-kiosker og på Ark Bokhandel over hele landet. Dessverre er det ikke alltid det lokale utsalget er framsynt nok til å ha avvikernes organ på hylla. Dersom du henger deg på betjeningen bestiller de nok likevel blekka for deg. Gi aldri opp!

Spør gjerne etter Gateavisa hver gang du er inne på Narvesen, Ark eller et lokalt bibliotek hvor som helst i landet. Slik er du med på å spre vårt glade budskap til nye krinker og kroker av tilværelsen, og blir med det en fødselshjelper for anarkiet i Noreg.

Gateavisa selges også fast følgende steder i Oslo:

Tronsmo
Scorpius
Shangri-La
Akademika (Blindern)
Comix (St. Hanshaugen)
Humla (Hausmania)
Hjelmsgate 3

Samt på Ivar Matlaus Bokkafé i Trondheim.

God fordøyelse!

NB! Gateavisa trenger gateselgere!



Alle som er tvangssendt til kost og losji på statens regning, får tilsendt Gateavisa gratis. Godt å få litt bevissthetsutvidelse i en trang celle...

Send oss et brev eller en epost med soningsadresse og *hvor lenge du må sitte der*.

Abonnement!

Med et abonnement går du ikke glipp av et eneste nummer, og får dem levert rett hjem i postkassa av en kjekk, uniformert utsending fra Staten.

6 nr.: kr. 150,-
10 nr.: kr. 250,-
20 nr.: kr. 400,-



Gatepakka!

50 tidligere Gateavisa, unike samlerobjekter som fremdeles er like aktuelle, for bare kr. 500! Hundrevis av sider, fra 40 år med undergravende ideer og avvikende underholdning.

Vi lover deg, du vil aldri bli den samme igjen etter disse!

Er du ikke tøffpustet nok for alle 50 numrene, kan du bestille et utvalg på **10 aviser for lusne 150 spenn**.

Bestilling!

Du kan bestille abonnement, Gatepakka, bøker mm. via vår nettside www.gateavisa.no

Du kan også bestille ved å betale direkte inn på vår konto **0540.08.85615**.

Husk å skrive på giroen hva du betaler for, og tydelig *avsender*.

Vi betaler hele den svinedyre portoen for deg!

40 år: 6000 sider motpropaganda!

